west vlaanderen werkt

Klare Kijk
door Onderzoek
en Advies

Scan hier voor de tabletversie

iPad

Android

Kinderopvang in West-Vlaanderen

- 17.000 formele kinderopvangplaatsen in West-Vlaanderen
- 3.000 opvangplaatsen te kort in West-Vlaanderen
- Groeisector kinderopvang telt 3.200 werknemers
- Kind en Gezin lanceert in 2013 'Kinderopvangzoeker'

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Ondernemen. Het zit in ons.

west-vlaamse intercommunale

publieke ontwikkelaar en beheerder van bedrijventerreinen

info

baron ruzettelaan 35
8310 brugge
www.wvi.be
T +32 (0)50 36 71 71
E infoloket@wvi.be

© KLAAS VERDRU

- **ambachtelijke zones en lokale bedrijventerreinen**
- **regionale bedrijventerreinen**
- **bedrijfsverzamelgebouwen**
- **reconversie industriële panden**
- **specifieke zones zoals ›**
  - luchthavengebonden bedrijvenzone
  - watergebonden bedrijvenzone
  - transport & distributie
  - detailhandelszone
  - kantorenzone
  - dienstenzone
- **gemengde stadsontwikkelingsprojecten**

west · vlaanderen werkt

3.2012 - n° 240 - 54ste jaargang

Kinderopvang in West-Vlaanderen

Ten geleide:
Kinderopvang uit de kinderschoenen 3
Jan Bart Van In, WES

West-Vlaanderen komt 3.000 plaatsen in kinderopvang tekort 5
Tanja Termote, WES

17.000 formele kinderopvangplaatsen in West-Vlaanderen 11
Lieselot Denorme en Tanja Termote, WES

Regioscan
Gemeentelijk aanbod aan kinderopvang 17
Lieselot Denorme, WES

West-Vlaamse tewerkstelling in kinderopvangsector blijft stijgen 21
Jan Bart Van In, WES

Interview met Inge Duchateau 23
Diensthoofd Kind en Gezin West-Vlaanderen

Interview met Ingrid Jacobs 28
Regiomanager West-Vlaanderen Landelijke Kinderopvang vzw

Case: Kinderopvang in het bedrijf 2XL 30
Jan Bart Van In, WES

Interview met mevrouw Dany Depreitere 31
Voorzitter UnieKO vzw

Kinderopvang in de praktijk: De Kikker 34
Jan Bart Van In, WES

Conjunctuurnota 36

WES-Nieuws 38

BIJ WES in de bib 41

Fiscale Focus: Het kind van de rekening... 42

Colofon en Publicaties WES 44

Klare Kijk door Onderzoek en Advies

West-Vlaanderen Werkt is een uitgave van WES vzw met de steun van:

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

west · vlaanderen werkt
4.2012
Volgend nummer verschijnt op **23 december 2012**

Partners West-Vlaanderen Werkt 2012:

REO Veiling · SYNTRA WEST · wvi · sdworx · FUN www.fun.be · VANDEN BROELE GRAPHIC COMMUNICATIONS · BKCP Bank Gelukkig niet de grootste.

Operationeel of financieel ? Sluit uw leasing* af bij BKCP Bank !

BKCP Bank biedt u efficiënte en gepersonaliseerde oplossingen voor de financiering van een nieuw (personen- of nuts)voertuig of of zelfs nieuwe beroepsapparatuur om uw onderneming te doen groeien.

Wenst u meer informatie?
Aarzel dan niet contact op te nemen met één van onze kantoren:

BKCP Bank, thuis in West-Vlaanderen

BKCP Brugge	Adriaan Willaertstraat 9	8000	Brugge	BKCP_brugge@bkcp.be	050/44.59.00
BKCP Knokke-Heist	Lippenslaan 115	8300	Knokke-Heist	BKCP_Knokke@bkcp.be	050/60.37.01
BKCP Kortrijk	Veemarkt 20	8500	Kortrijk	kortrijk@bkcp.be	056/23.18.12
BKCP Oostende	Hendrik Serruyslaan 34	8400	Oostende	BKCP_oostende@bkcp.be	059/70.52.89
BKCP Tielt	Markt 35	8700	Tielt	BKCP_tielt@bkcp.be	051/40.23.76
BKCP Waregem	Stationsstraat 75	8790	Waregem	waregem@bkcp.be	056 61 26 76
BKCP Ieper	Rijselstraat 7	8900	Ieper	BKCP_ieper@bkcp.be	057/20.33.01
BKCP Menen	Grote Markt 22	8930	Menen	menen@bkcp.be	056/22.78.14
BKCP Roeselare	Noordstraat 41	8800	Roeselare	roeselare@bkcp.be	051/25.22.73

BKCP Bank

Gelukkig niet de grootste.

Verantwoordelijke uitgever: Valérie Lahaut, Waterloolaan 16 -1000 Brussel.

* De Financiële Leasing BKCP en de Operationele Leasing BKCP zijn producten van CM-CIC Leasing Benelux nv met zetel gevestigd te 1000 Brussel, De Crayerstraat 14, België, BTW BE 0887 478 932, RPR Brussel, erkend onder het nummer 370 voor de uitvoering van leasingcontracten. De producten worden verdeeld door BKCP cvba. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw BKCP-kantoor. Deze informatie is ook te vinden op www.bkcp.be. Dit document is niet dwingend, vormt geen aanbod en kan de bank geenszins aansprakelijk stellen.

Let op, geld lenen kost ook geld.

BKCP cvba – Waterloolaan 16 – 1000 Brussel – België – BTW BE 0403 256 813 – RPR Brussel – IBAN BE30 1141 1111 1511 – BIC BKCP BE B1 BKB – FSMA 016758A.

Kinderopvang uit de kinderschoenen

In Vlaanderen en ook in West-Vlaanderen is er anno 2012 een brede waaier aan mogelijkheden en faciliteiten voor kinderopvang. Dit zowel voorschools (gericht op kinderen van 0 tot 3 jaar) als buitenschools. Naast het informele circuit dat steunt op de vrijwillige inzet van grootouders, familieleden en buren, is vooral het formele circuit (kinderdagverblijven, opvanggezinnen, enz.) substantieel gegroeid. West-Vlaanderen telt vandaag 772 voorzieningen voor voorschoolse opvang (waarvan 361 zelfstandige onthaalouders) met een capaciteit van bijna 17.000 opvangplaatsen. Daarnaast zijn er nog eens 174 faciliteiten voor buitenschoolse opvang die samen goed zijn voor 6.100 opvangplaatsen. Deze bijzondere tak van onze diensteneconomie biedt in West-Vlaanderen ondertussen reeds werk aan 3.181 mensen in loondienst en aan een 650-tal zelfstandige actoren. Uit de cijfers blijkt dat vooral de zelfstandige initiatieven rond kinderopvang in de kustprovincie (met op kop de zelfstandige kinderdagverblijven en de zelfstandige onthaalouders) de toon zetten. Het aanbod aan zelfstandige kinderopvang is op 20 jaar tijd meer dan vertienvoudigd en West-Vlaanderen is binnen Vlaanderen de absolute koploper in deze opmars.
Het aandeel van de zelfstandigen in de totale kinderopvang is in West-Vlaanderen al vele jaren groter dan in de rest van Vlaanderen.
Hier komt de spreekwoordelijke reputatie van West-Vlaanderen als broedplaats van het kleinschalige ondernemerschap en van 'noeste werkzaamheid' dus weer op de proppen...
Anderzijds is het aantal bedrijfscrèches, opgericht in eigen beheer, in de schoot van commerciële bedrijven en bedoeld voor de opvang van de kinderen van het personeel, schaars in onze provincie. West-Vlaanderen Werkt vond één witte raaf: 2XL nv die actief is in de logistieke sector vanuit Zeebrugge.

Anno 2012 staat het aanbod aan formele kinderopvang in voor de opvang van 48% van de West-Vlaamse baby's en peuters. Dat is ver boven de (achterhaalde) Barcelona-norm die in 2010 een streefdoel van 33% voorzag. De West-Vlaamse score ligt dicht bij het streefcijfer van 50% dat de Vlaamse overheid voor 2016 naar voren schuift. Maar een simulatie van WES over de reële vraag naar kinderopvang, onderbouwd door solide parameters, komt uit bij een behoefte aan formele opvang voor 65% van de kinderen onder de 3 jaar. Omgerekend is er zo een actueel tekort van 3.000 kinderopvangplaatsen in de kustprovincie. Om die capaciteit te bereiken, is er dus nog een lange weg te gaan.

Bij UnieKo vzw, de erkende beroepsvereniging van de zelfstandigen in de kinderopvang, luidt het credo dan weer dat de toenemende overheidsregulering verstikkend werkt en dat de rentabiliteit van de opvangondernemers precair is. Naar verluidt zou een groot deel van de zelfstandige onthaalouders overwegen om er in de komende jaren mee te stoppen.

De Vlaamse overheid lijkt zich bewust van deze problematiek en legt met het Decreet Voorschoolse Kinderopvang van 20 april 2012, de basis voor een nieuw tijdperk in de sector. De objectieven zijn het wegwerken van de versnippering in de subsidiëring, een grotere transparantie, een basistegemoetkoming voor ieder type van formele kinderopvang, een lagere financiële drempel voor de ouders en de creatie van lokale loketten kinderopvang.

Inge Duchateau, provinciaal afdelingshoofd van Kind en Gezin West-Vlaanderen, kondigt in een interview in dit themanummer aan dat haar organisatie in de loop van 2013 de 'Kinderopvangzoeker' zal lanceren. Dit wordt een handig digitaal instrument om de vraag en het aanbod naar kinderopvang beter op elkaar af te stemmen.

Hoe de Vlaamse overheid de extra financiële hefbomen, die verbonden zijn met het nieuwe decreet, gaat realiseren in tijden van budgettaire krapte, is nog even koffiedik kijken. De intentie is alvast aanwezig om de sector nu ook echt uit de kinderschoenen te laten treden.

Jan-Bart Van In
Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

SYNTRA WEST

www.syntrawest.be

OPLEIDINGEN

voor wie vooruit wil!

Meer en beter ondernemen met Syntra West.

- Opleiding
- Opleidingsplanning en competentiemanagement
- Begeleiding en advies
- Subsidieadvies

Voor meer inlichtingen in verband met onze dienstverlening aan bedrijven kunt u terecht op **078 353 653** of via e-mail: **info@syntrawest.be**

www.syntrawest.be

Syntra West vzw is erkend door de Vlaamse Regering
ISO 9001: 2008 gecertificeerd

West-Vlaanderen komt 3.000 plaatsen in kinderopvang tekort

Tanja Termote

Tanja Termote • Senior researcher WES

De behoefte aan formele voorschoolse opvang van kinderen jonger dan 3 jaar in (West-)Vlaanderen overtreft ruim het huidige aanbod. Een raming van WES komt uit op de nood aan georganiseerde opvang buitenshuis voor 65% van de kinderpopulatie. Als we dat gegeven toetsen aan de huidige opvangcapaciteit, dan blijkt dat West-Vlaanderen bijna 3.000 opvangplaatsen mankeert.

Vele jonge gezinnen maken gebruik van kinderopvang. Dit gebruik is de laatste jaren sterk gestegen. De toenemende arbeidsparticipatie van vrouwen en het hiermee gepaard gaande stijgende aantal tweeverdienersgezinnen spelen hier een rol. Jonge gezinnen kunnen ook minder en minder rekenen op de oppas door de grootouders omdat deze vaak nog actief zijn op de arbeidsmarkt. Dit heeft geleid tot een continu stijgende vraag naar formele kinderopvang door onthaalouders en/of kinderdagverblijven.

In dit artikel gaan we na hoe groot de vraag naar formele voorschoolse kinderopvang nu eigenlijk is en welke factoren hierin een rol spelen. Wij kijken of momenteel voldaan is aan deze vraag en proberen een inschatting te maken van de toekomstige behoefte aan voorschoolse kinderopvang.

Kinderopvang in West-Vlaanderen

Huidig gebruik van kinderopvang

Uit een onderzoek van HIVA[1] rond voorschoolse kinderopvang blijkt dat in 2009 **63,2%** van de kinderen van 3 maanden tot 3 jaar in het Vlaamse Gewest regelmatig[2] gebruik maakte van opvang. Het gaat hier zowel om formele opvang via onthaalouder of kinderdagverblijf als om informele opvang via grootouders, familie, vrienden, babysit, ...
Daarnaast is er nog een groep van 5,8% die beperkt gebruikmaakt van kinderopvang.
31% van de kinderen van 3 maanden tot 3 jaar wordt niet toevertrouwd aan de familie, een onthaalouder of opvangvoorziening en krijgt dus opvang van (één van) de ouders.

Het regelmatige gebruik van kinderopvang is sterk toegenomen. In 2001 maakte 49% van de kinderen jonger dan 3 jaar regelmatig gebruik van kinderopvang, in 2004 was dit opgelopen tot 55,7% en in 2009 tot 63,2%.

Het regelmatige gebruik van opvang verschilt significant naargelang de provincie (zie **tabel 1**). De provincie Vlaams-Brabant (68%) is hierbij, uitgedrukt in procenten, de koptrekker, gevolgd door **West-Vlaanderen (66,6%)** en Oost-Vlaanderen (66,3%). In de provincie Antwerpen en vooral in Limburg ligt het heel wat lager. Deze verschillen stemmen in belangrijke mate overeen met de verschillen tussen de provincies op het vlak van werkzaamheidsgraad van de moeders.

Regelmatig gebruik naar opvangvorm

Van de kinderen die regelmatig werden opgevangen in 2009 werd 73,2% vooral opgevangen door **formele kinderopvang**. Het gaat om onthaalouders aangesloten bij een dienst (28,5% van de gebruikers van regelmatige opvang), erkende kinderdagverblijven (18,4%), zelfstandige kinderdagverblijven (18,9%) en zelfstandige onthaalouders (7,4%).
24% van de kinderen komt vooral terecht in het informele netwerk (vooral grootouders), 2,2% wordt regelmatig opgevangen in de kleuterschool zelf en 0,6% in een initiatief voor buitenschoolse opvang.

Gebruik versus behoefte aan formele kinderopvang

De echte behoefte of vraag naar formele kinderopvang verschilt van het effectieve gebruik van formele kinderopvang.
Het definiëren van een behoefte aan kinderopvang is echter heel moeilijk. In het 'onderzoek kinderopvang' dat WES in 2010 en 2011 heeft uitgevoerd in samenwerking met Resoc Zuid-West-Vlaanderen[3] werd een inschatting gemaakt van de formele behoefte aan kinderopvang. Aan de hand van data uit het hierboven vermelde HIVA-onderzoek werd de behoefte aan formele kinderopvang als volgt gedefinieerd:

- iedereen die gebruikmaakt van formele kinderopvang;
- iedereen die geen gebruikmaakt van kinderopvang omdat men geen opvang vond;
- iedereen die gebruikmaakt van informele opvang omdat men geen andere opvang vond.

Volgens onze berekeningen op basis van bovenstaande definitie kende in 2009 circa **65%** van de kinderen onder 3 jaar een **behoefte aan formele opvang**.
We beseffen dat onze definitie van 'behoefte aan formele opvang ' stof is voor discussie. In feite betekent het hanteren van de bovenstaande definitie dat we de behoefte aan formele kinderopvang gelijkstellen aan het aantal kinderen voor wie men actief op zoek gaat naar formele kinderopvang. Dit hoeft echter niet zo te zijn. Mensen die geen gebruikmaken van formele kinderopvang en er ook niet actief naar zoeken, kunnen toch een reële behoefte hebben aan formele opvang. We vermoeden dat er ook in kinderopvang een 'Mattheüseffect' speelt waarbij de meest kwetsbare gezinnen zichzelf al bij voorbaat uitsluiten van kinderopvang. In deze gezinnen werken de ouders niet, is het inkomen laag, wordt geen gebruikgemaakt van kinderopvang en wordt er ook niet naar gezocht, waardoor uit onze definitie voortvloeit dat deze gezinnen geen behoefte hebben aan kinderopvang. Het zijn echter net deze meest kwetsbare groepen die het meest baat kunnen hebben bij kinderopvang. Indien zij zouden kunnen gebruikmaken van kinderopvang, kunnen ze immers ook een opleiding volgen, werk zoeken en effectief gaan werken waardoor hun inkomen stijgt en hun maatschappelijke positie verbetert. Bovenstaande inschatting van de behoefte is dus een raming op basis van het aantal gezinnen dat op zoek gaat naar formele opvang.

Bepalende factoren voor de vraag naar kinderopvang

In ons onderzoek gingen we op zoek naar de factoren die bepalend zijn voor de behoefte aan formele kinderopvang voor kinderen jonger dan 3 jaar. We hebben vastgesteld dat vooral individuele en/of gezinsfactoren, met name de werksituatie van de moeder, het opleidingsniveau van de moeder, de leeftijd van het kind, de taal van de moeder en de beschikbaarheid van de grootouders, voorspellend zijn voor

Tabel 1
Het regelmatig gebruik van voorschoolse kinderopvang in 2004 en 2009, naar provincie (in % van het aantal kinderen tussen 3 maanden en 3 jaar)

Provincie	2004	2009
Vlaams-Brabant	62,9	68,0
West-Vlaanderen	**59,9**	**66,6**
Oost-Vlaanderen	59,2	66,3
Antwerpen	50,9	60,6
Limburg	44,0	52,7
Vlaamse Gewest	55,7	63,2

BRON: Hedebouw G., Peetermans A., "Het gebruik van opvang voor kinderen jonger dan 3 jaar in het Vlaams Gewest", HIVA-K.U.Leuven, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, oktober 2009.

het al dan niet hebben van een behoefte aan formele kinderopvang.
Daarnaast zijn er ook enkele gemeentelijke of gebiedsfactoren van invloed, zij het in veel mindere mate dan de individuele of gezinsfactoren.

Zo blijkt dat een modaal gezin in West-Vlaanderen meer naar formele kinderopvang zoekt in vergelijking met een gelijkaardig gezin in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant. Een verklaring voor deze vaststelling zou kunnen zijn dat formele kinderopvang in West-Vlaanderen reeds veel langer een verworvenheid is. In West-Vlaanderen gingen de ouders immers vroeger dan in andere provincies op zoek naar formele vormen van kinderopvang omdat de informele opvang er veel minder aanwezig was. Dit wellicht als gevolg van het feit dat de participatie van de grootouders op de arbeidsmarkt in de kustprovincie hoger ligt. De zelfstandige sector heeft zich in West-Vlaanderen vrij vroeg ontwikkeld en hun aandeel in het totaal van de formele kinderopvang is nog altijd groter dan in de rest van Vlaanderen. Hier komt het spreekwoordelijke **West-Vlaamse kleinschalige ondernemerschap** (met de k van kmo ...) dus weer op de proppen.
In West-Vlaanderen is formele kinderopvang dan ook veel meer een evidentie dan in andere provincies. Het fenomeen van 'ieder aanbod creëert zijn vraag' is hier van toepassing. We stellen bovendien vast dat de wachtlijsten voor kinderopvang in West-Vlaanderen niet kleiner zijn dan in andere provincies, hoewel het aanbod er relatief groter is.

Ook de verschillen in (ruimtelijke) typologie van gemeenten spelen een rol. Relatief meer gezinnen in grootsteden zoeken formele kinderopvang dan gezinnen in andere meer landelijke gemeenten. Hier speelt allicht opnieuw hetzelfde fenomeen dat we hierboven geschetst hebben: hoe meer verstedelijking, hoe groter het aanbod en hoe meer het een evidentie is dat men een beroep kan doen op formele kinderopvang. In stedelijke centra zal ook het informele netwerk kleiner zijn dan in landelijke gemeenten.

Hoewel deze gemeentelijke of gebiedsgebonden factoren enige invloed hebben, wordt het al dan niet zoeken naar formele kinderopvang echter voornamelijk bepaald vanuit het gezin zelf. De **werksituatie van de moeder** is hierbij de meest doorslaggevende factor.

Huidig aanbod ontoereikend voor de vraag

Op de Europese top in 2002 in Barcelona werd de Barcelona-norm vastgelegd. Streefdoel was dat tegen 2010 minstens 33% van de kinderen onder de 3 jaar verzekerd zou zijn van een aangepast kinderopvangaanbod. Deze norm is momenteel ruim gehaald in West-Vlaanderen. Er zijn momenteel opvangplaatsen voorzien voor circa 48% van de kinderen jonger dan 3 jaar. Als we echter uitgaan van een behoefte aan formele opvang van circa 65% - onze inschatting voor Vlaanderen - dan mogen we besluiten dat de Barcelonanorm achterhaald is en de huidige vraag aanzienlijk groter is dan het huidige aanbod.

Als we uitgaan van een huidige behoefte voor 65% van de kinderen jonger dan 3 jaar in West-Vlaanderen[4], dan komt dit neer op een vraag naar opvangplaatsen voor circa **23.000 kinderen**. Het huidige aanbod bedraagt echter slechts **16.972** (voltijdse) plaatsen. Uit cijfers van Kind en Gezin blijkt dat er in februari 2011 in West-Vlaanderen 1,153 kinderen per opvangplaats werden opgevangen in de voorschoolse kinderopvang (inclusief overgangsperiode = deeltijds opvang, deeltijds kleuterschool). Houden we rekening met deze coëfficiënt, dan komen we uit bij een actuele behoefte aan **19.947** opvangplaatsen. Als we dit cijfer toetsen aan de huidige capaciteit van 16.972 plaatsen, dan komen we in deze simulatie uit bij een actueel tekort van **bijna 3.000 plaatsen in de voorschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen** (zie **tabel 2**). Het grootste tekort wordt hierbij vastgesteld in de Westhoek.

Tabel 2
Raming huidige behoefte aan kinderopvang in de West-Vlaamse regio's en confrontatie met huidig aanbod, jaar 2012

Regio	A Aantal kinderen jonger dan 3 jaar op 1-1-2012	B Raming aantal kinderen met behoefte aan kinderopvang in 2012 bij inschatting behoefte = 65% van de kinderen jonger dan 3 jaar	C Raming capaciteit die voldoet aan de behoefte (rekening houdend met coëfficiënt van 1,153 kinderen per opvangplaats)	D Huidige capaciteit voorschoolse opvang (1-1-2012)	E Raming huidig tekort aan opvangplaatsen om te voldoen aan de vraag C-D
Brugge	7.685	4.995	4.332	4.108	224
Oostende	4.092	2.660	2.307	1.449	858
Westhoek	6.599	4.289	3.720	2.449	1.271
Roeselare-Tielt	7.695	5.002	4.338	4.319	19
Kortrijk	9.312	6.053	5.250	4.647	603
West-Vlaanderen	**35.383**	**22.999**	**19.947**	**16.972**	**2.975**

BRON: Berekeningen WES op basis van gegevens Rijksregister (verwerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen).

We gaan hier niet verder in op de discussie wie deze nood aan kinderopvang zal moeten opvullen. De vraag of hier al dan niet overheidstussenkomst is vereist, is voer voor andere discussies.

Toekomstig aanbod versus toekomstige vraag

In het nieuwe decreet houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters lezen we dat de Vlaamse overheid naast kwaliteit ook wil investeren in meer plaatsen voor kinderopvang. Het decreet heeft als doelstelling om tegen 2016 voldoende plaatsen te creëren voor minstens de helft van alle kinderen jonger dan 3 jaar. Deze norm van 50% zal echter de volledige behoefte aan formele kinderopvang niet dekken, aangezien we de huidige behoefte reeds inschatten op 65% voor Vlaanderen. De norm van 50% toont dus niet zozeer de werkelijke nood aan kinderopvang maar staat eerder in relatie tot wat er aan financiële middelen vanuit de overheid beschikbaar is.

Als we deze norm van 50% hanteren en rekening houden met de prognose van het aantal kinderen, gemaakt door de VUB in het kader van het project DC Noise (zie **figuur 1**), dan zouden er in 2016 ongeveer 17.899 opvangplaatsen moeten zijn in West-Vlaanderen (**tabel 3**). Dit zou betekenen dat er in onze provincie nog 927 plaatsen moeten bijkomen tegen 2016. In de Westhoek zijn er dan nog 1.114 plaatsen tekort en in Resoc Oostende 523. In de regio Kortrijk zouden er slechts enkele plaatsen moeten bijkomen en in de regio Roeselare-Tielt en Brugge zouden er volgens deze norm reeds plaatsen te veel zijn.

Als we echter rekening houden met de geraamde werkelijke behoefte, moeten er tegen 2016 naar schatting bijna 3.200 plaatsen bijkomen.

Volgens het nieuwe decreet is het doel om tegen het jaar **2020** een opvangplaats te garanderen aan elk gezin met een behoefte aan kinderopvang. De prognoses stellen dat er tegen dat jaartal 35.621 kinderen in West-Vlaanderen zullen zijn jonger dan 3 jaar. Als we dan nog steeds uitgaan van een behoefte van 65% en rekening houden met het huidige aantal kinderen per opvangplaats, dan zijn er

Figuur 1
Prognose tot 2020 van het aantal kinderen jonger dan 3 jaar in de provincie West-Vlaanderen

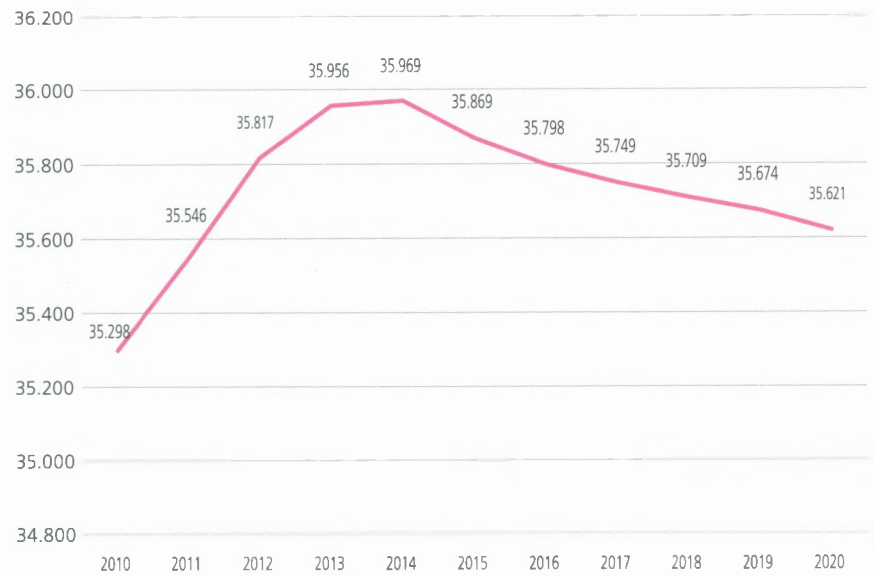

BRON: DC Noise Bevolkingsprognoses 2007-2025, Vrije Universiteit Brussel - Interface Demography

Tabel 3
Raming van het aanbod aan kinderopvang in de West-Vlaamse regio's in 2016 bij een norm van 50 plaatsen per 100 kinderen jonger dan 3 jaar en confrontatie met de werkelijke behoefte

	A	B	C	D	E	F	G
Regio	Prognose aantal kinderen jonger dan 3 jaar in 2016	Raming aanbod aan kinderopvang in 2016 indien norm = 50 plaatsen per 100 kinderen jonger dan 3 jaar	Raming aantal kinderen met behoefte aan kinderopvang in 2016 bij inschatting behoefte = 65% van de kinderen jonger dan 3 jaar	Raming capaciteit in 2016 die voldoet aan de behoefte (rekening houdend met coëfficiënt van 1,153 kinderen per opvangplaats)	Huidige capaciteit voorschoolse opvang (01-01-2012)	Extra benodigde capaciteit in 2016 indien norm = 50 plaatsen per 100 kinderen jonger dan 3 jaar B-E	Raming extra benodigde capaciteit om te voldoen aan de behoefte in 2016 D-E
Brugge	7.890	3.945	5.129	4.448	4.108	-163	340
Oostende	3.944	1.972	2.564	2.223	1.449	523	774
Westhoek	7.126	3.563	4.632	4.017	2.449	1.114	1.568
Roeselare-Tielt	7.510	3.755	4.882	4.234	4.319	-564	-85
Kortrijk	9.328	4.664	6.063	5.259	4.647	17	612
West-Vlaanderen	**35.798**	**17.899**	**23.269**	**20.181**	**16.972**	**927**	**3.209**

BRON: Berekeningen WES op basis van gegevens Rijksregister (verwerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), DC Noise Bevolkingsprognoses 2007-2025, Vrije Universiteit Brussel - Interface Demography, berekeningen WES

in 2020 circa **20.081 opvangplaatsen** nodig om aan de vraag te voldoen. Met de toenemende werkzaamheidsgraad van moeders en grootouders, zou het percentage kinderen dat behoefte heeft aan formele voorschoolse opvang tegen dan evenwel nog hoger kunnen liggen dan 65%.

Voor alle gemeenten dezelfde norm?

Het hanteren van één norm voor alle gemeenten, zoals voorzien in het nieuwe decreet, blijft ons inziens moeilijk. De behoefte aan kinderopvang wordt immers niet enkel bepaald door het aantal kinderen jonger dan drie jaar. Een aantal factoren die verklarend zijn voor de behoefte aan kinderopvang verschilt van gemeente tot gemeente. Het is dan ook logisch dat met deze voorspellende factoren rekening wordt gehouden en dat niet in elke gemeente dezelfde norm wordt gehanteerd. Naar onze mening is er nood aan een 'correctiefactor' waardoor bepaalde gemeenten/regio's aanspraak kunnen maken op een groter aantal plaatsen en de norm dus hoger dient gelegd te worden dan bijvoorbeeld 50% in 2016, zoals momenteel wordt voorzien. De tewerkstellingssituatie van de moeder is immers een belangrijke factor in de opvangbeslissingen van gezinnen. Het lijkt dan ook logisch dat gemeenten met een hoger dan gemiddelde werkzaamheidsgraad van vrouwen een correctie krijgen waardoor de norm in deze gemeenten boven de 50% komt te liggen. Maar er zijn ook andere factoren die de behoefte aan kinderopvang bepalen en die kunnen mee opgenomen worden in een correctiefactor. De op te nemen variabelen in een dergelijke correctiefactor zijn echter grotendeels een beleidskeuze. Men kan bijvoorbeeld de economische doelstelling benadrukken waarbij men er vooral naar streeft dat mensen werk en gezin kunnen combineren en verder kunnen blijven werken eens ze kinderen hebben. Dan dient in de eerste plaats de werkzaamheids- of activiteitsgraad van de vrouw opgenomen te worden in de correctiefactor.

Daarnaast zijn er ook pedagogsche, sociale en inclusiedoelstellingen verbonden aan kinderopvang. Afhankelijk van het belang dat gehecht wordt aan deze doelstellingen, kunnen andere factoren en andere gewichten worden opgenomen in de correctiefactor. Wil men bijvoorbeeld meer aandacht voor kwetsbare groepen en dus meer kinderopvang voorzien voor eenoudergezinnen en lage inkomensgroepen, dan zal de correctiefactor ook in die zin moeten worden opgesteld. Dus moeten gemeenten met veel kansarme gezinnen een hogere correctiefactor krijgen.

BESLUIT

De vraag naar voorschoolse kinderopvang is veel groter dan het huidige aanbod. Momenteel ramen we dat er een tekort is aan ruim 3.000 voorschoolse opvangplaatsen in West-Vlaanderen. Voor deze kinderen moeten de ouders zoeken naar vormen van informele opvang (door grootouders, familie, vrienden) of hebben ze zelf het werk (tijdelijk) onderbroken. Ook in de nabije toekomst zal het aantal opvangplaatsen niet voldoende zijn om te voldoen aan de vraag.

Wij danken **Hilde Coudenys** van het Steunpunt Sociale Planning van de provincie West-Vlaanderen voor haar input bij het tot stand komen van dit artikel. ■

1 Hedebouw G., Peetermans A., Het gebruik van opvang voor kinderen jonger dan 3 jaar in het Vlaams Gewest , HIVA-K.U.Leuven, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, oktober 2009.

2 Onder regelmatig gebruik verstaan we minstens één ononderbroken periode van minstens 5 uren per week voor niet-schoolgaande kinderen en minstens eenmaal per week voor kinderen tussen 2,5 jaar en 3 jaar die volledig naar de kleuterschool gaan.

3 WES, "Onderzoek kinderopvang", onderzoek in samenwerking met Resoc Zuid-West-Vlaanderen en met financiële steun van de Provincie West-Vlaanderen en het Welzijnsconsortium Zuid-West-Vlaanderen, maart 2011.

4 Allicht ligt deze behoefte nog hoger aangezien de werkzaamheidsgraad van vrouwen aanzienlijk hoger ligt in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen.

U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via:
www.westvlaanderenwerkt.be

foto: © Anja Pupe

Multiplatform publishing

1. Centraliseren Digitale gegevens

- upload assets
- beheer vanuit centrale catalogus
- uniformiteit wordt gegarandeerd
- 1 versie ipv. verschillende lokale versies

2. Boodschap Bouwen

- opmaak verschillende templates
- templates kunnen geperso-naliseerd en geautomatiseerd worden
- vaste basisstructuur zorgt voor controle corporate identity

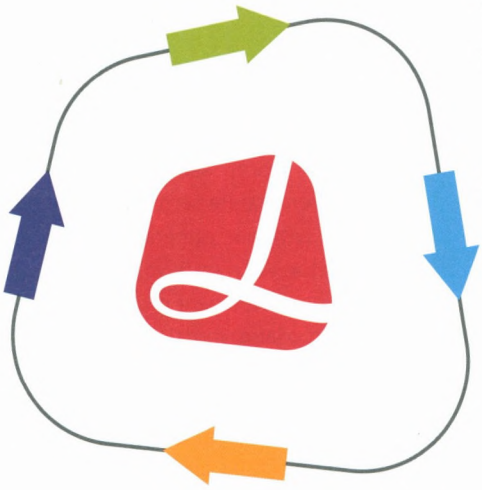

3. Boodschap Publiceren

- output naar verschillende kanalen
- print, web, mail en social media
- combinatie optimale autonomie van de klant met eigen know-how
- Multimediale producten kunnen automatisch gepubliceerd worden

4. Resultaten & monitoren Opvolgen

- duidelijke rapportage resultaten van de campagne
- altijd up-to-date overzicht van het verloop van de campagne
- resultaten kan je toetsen aan doelstellingen
- kwalitatieve analyse

flyers ➤ brochures ➤ catalogi ➤ website ➤ logo ➤ huisstijl ➤ grafische automatisatie
digitale oplossingen ➤ tablet applicaties

Lieven Bauwensstraat 33, 8200 Brugge
T 050 456 177
info@vandenbroele.be
www.vandenbroele.be

VANDEN BROELE
GRAPHIC COMMUNICATIONS

Aanbod in kaart

17.000 formele kinderopvang-plaatsen in West-Vlaanderen

Lieselot Denorme en Tanja Termote • WES

Lieselot Denorme

Tanja Termote

Het tekort aan kinderopvang blijft een hot topic in de politiek. Passende en toegankelijke kinderopvang is immers cruciaal om ouders in staat te stellen te gaan werken, gelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen en de sociale inclusie te versterken. Ondanks de vele inspanningen die de overheid al deed, blijft er een tekort aan kinderopvang bestaan. Zeker in de grote centrumsteden wordt nog vaak aan de alarmbel getrokken.

In dit artikel brengen we het formele aanbod aan kinderopvang in West-Vlaanderen in kaart. Welk aanbod is er en hoe relateert zich dit tot het aantal kinderen? Het informele aanbod via grootouders, familie, vrienden, babysit,... wordt buiten beschouwing gelaten.

Kinderopvang in West-Vlaanderen

Schema 1
De verschillende vormen van formele kinderopvang[a]

	Gezinsopvang	Groepsopvang
Erkende (en gesubsidieerde) opvang	Diensten voor onthaalouders (DVO)	Erkende kinderdagverblijven (KDV en BOKDV) Lokale diensten voor buurtgerichte kinderopvang (LODIV en LODIB) Initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO)
Zelfstandige opvang	Zelfstandige onthaalouders (ZOO)	Zelfstandige kinderdagverblijven (ZKDV) Zelfstandige buitenschoolse opvanginitiatieven (ZBO)

[a] Voor meer informatie over de verschillende opvangvormen verwijzen we naar de website van Kind en Gezin.

Tabel 1
Aantal voorzieningen voor voorschoolse opvang in West-Vlaanderen en haar regio's, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

Voorzieningsgroep	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Kortrijk	West-Vlaanderen
DVO	7	5	9	8	9	38
KDV	16	6	7	7	17	53
LODIV	1	1	1	0	3	6
ZKDV	90	16	85	34	89	314
ZOO	56	26	113	66	100	361
Totaal	**170**	**54**	**215**	**115**	**218**	**772**

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES.

Tabel 2
Aantal voorzieningen voor buitenschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

Voorzieningsgroep	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Kortrijk	West-Vlaanderen
BOKDV	4	0	1	2	2	9
IBO	38	19	28	39	14	138
LODIB	1	0	0	0	3	4
ZBO	8	1	7	4	3	23
Totaal	**51**	**20**	**36**	**45**	**22**	**174**

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Opvanglandschap

De cijfers die we gebruiken zijn afkomstig van Kind en Gezin en hebben betrekking op de toestand op 1 januari 2012. We focussen ons in dit artikel op het aanbod in de vijf West-Vlaamse regio's. Gedetailleerde cijfers voor de verschillende gemeenten zijn verwerkt in de Regioscan op pagina 17.

Schema 1 geeft het kinderopvanglandschap weer.

De provincie West-Vlaanderen telde begin 2012 946 voorzieningen voor kinderopvang waarvan 772 voor voorschoolse opvang en 174 voor buitenschoolse opvang (zie **tabellen 1** en **2**).

Voorschoolse opvanginitiatieven vangen voornamelijk kinderen op die jonger zijn dan drie jaar (ZOO, DVO, ZKDV, KDV en LODIV), terwijl **buitenschoolse opvang** zich richt op kinderen van drie tot twaalf jaar (IBO, BOKDV, ZBO en LODIB).

Voorschoolse opvang

De 772 voorzieningen voor voorschoolse opvang in West-Vlaanderen zijn samen goed voor bijna 17.000 opvangplaatsen (zie **tabel 3**). Relateren we dit aantal aan het aantal kinderen jonger dan drie jaar, dan zien we dat er voor 48% van de West-Vlaamse baby's en peuters voltijdse opvang mogelijk is (zie **figuur 1**). Op 1 juli 2006 bedroeg deze score nog 40,3%[1].

Binnen de provincie West-Vlaanderen vinden we de meeste voorschoolse **opvangvoorzieningen** terug in de regio's Kortrijk (218) en Roeselare-Tielt (215) (zie tabel 1). De regio Brugge staat op de derde plaats met 170 voorzieningen. Ook wat het aantal **opvangplaatsen** (tabel 3) betreft, staan de regio's Kortrijk, Roeselare-Tielt en Brugge vooraan in de rangschikking.

Interessanter wordt het opnieuw wanneer we het aantal opvangplaatsen relateren aan het aantal kinderen jonger dan drie jaar. Zoals ook blijkt uit **figuur 1**, dan beschikt de regio Roeselare-Tielt over de grootste opvangcapaciteit.

Tabel 3
Aantal opvangplaatsen voor voorschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio 's, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

Voorzieningsgroep	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Kortrijk	West-Vlaanderen
DVO	1.254	727	1.520	1.193	1.645	6.339
KDV	682	208	346	256	647	2.139
LODIV	20	10	10	0	58	98
ZKDV	1.798	343	1.711	577	1.649	6.078
ZOO	354	161	732	423	648	2.318
Totaal	**4.108**	**1.449**	**4.319**	**2.449**	**4.647**	**16.972**

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Figuur 1
Aantal voorschoolse opvangplaatsen per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar in West-Vlaanderen en haar regio's, situatie op 1 januari 2012

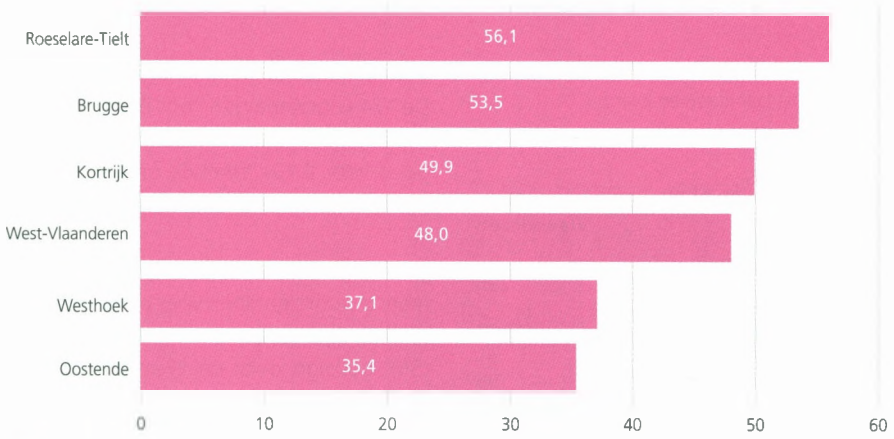

BRON: Kind en Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

Figuur 2
Belang van de verschillende voorzieningen voor voorschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, volgens aantal, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Op 100 kinderen jonger dan drie jaar zijn er 56 die een plaatsje vinden in het formele aanbod aan kinderopvang. Ook in de regio Brugge is er voor meer dan de helft van de kinderen voltijdse opvang mogelijk in het formele opvangcircuit. In de Westhoek en de regio Oostende ligt het aantal plaatsen per 100 kinderen jonger dan drie jaar het laagst. In de Westhoek is er voor 37% van de baby's en peuters opvang mogelijk, in de regio Oostende voor 35%. Toch voldoen alle regio's aan de Barcelona-norm, die stelt dat er tegen 2010 voor 33% van de kinderen onder de drie jaar een plaats beschikbaar moet zijn in de formele kinderopvang.

Zoals ook duidelijk blijkt uit **figuur 2**, nemen de zelfstandige kinderdagverblijven en zelfstandige onthaalouders het grootste aantal voorzieningen voor voorschoolse opvang voor hun rekening[2]. Samen zijn ze goed voor 87,5% van het formele voorzieningenaanbod in West-Vlaanderen. Opvallend is dat het aantal zelfstandige kinderdagverblijven (ZKDV) in de regio Brugge met een aandeel van circa 53% (veel) hoger ligt dan het aantal zelfstandige onthaalouders (ZOO). In de andere regio's (en dan vooral in de

Figuur 3
Belang van de verschillende voorzieningen voor voorschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, volgens capaciteit, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Tabel 4
Aantal opvangplaatsen voor buitenschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

Voorzieningsgroep	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Kortrijk	West-Vlaanderen
BOKDV	138	0	46	67	45	296
IBO	1.376	672	1.205	1.270	565	5.088
LODIB	42	0	0	0	56	98
ZBO	179	50	172	147	71	619
Totaal	**1.735**	**722**	**1.423**	**1.484**	**737**	**6.101**

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Figuur 4
Aantal buitenschoolse opvangplaatsen per 100 kinderen van 3 tot 12 jaar in West-Vlaanderen en haar regio's, situatie op 1 januari 2012

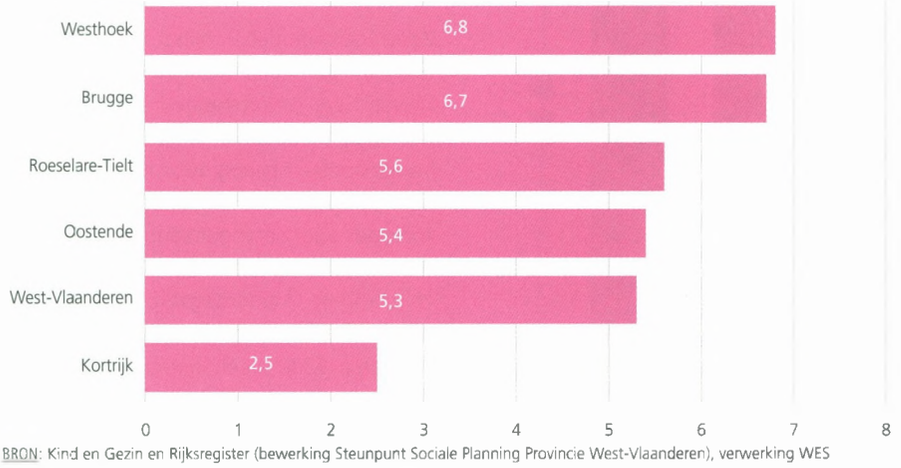

BRON: Kind en Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

Westhoek) geldt het omgekeerde: daar zijn de zelfstandige onthaalouders (ZOO) in de meerderheid.

Wanneer we de capaciteit van de opvangvoorzieningen in kaart brengen, zien we een ander verhaal (zie **figuur 3**). 73% van de West-Vlaamse opvangplaatsen wordt aangeboden door zelfstandige kinderdagverblijven (ZKDV) en de diensten voor onthaalouders (DVO). In de regio Oostende en in de Westhoek zorgen de diensten voor onthaalouders voor de meeste opvangplaatsen. In de drie andere regio's zijn dat de zelfstandige kinderdagverblijven.

Buitenschoolse opvang

De 174 voorzieningen voor buitenschoolse opvang in West-Vlaanderen zijn samen goed voor 6.101 erkende opvangplaatsen (zie **tabel 4**).

Zoals ook te zien is in tabel 2, zijn de meeste voorzieningen voor buitenschoolse opvang gevestigd in de regio Brugge (50), gevolgd door de Westhoek (45) en de regio Roeselare-Tielt (36). Het betreft voornamelijk initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO's), die specifiek en exclusief gericht zijn op de buitenschoolse opvang voor kinderen uit de basisschool. Ook wat de capaciteit betreft, zien we het grootste aanbod in de regio's Brugge (1.735 erkende opvangplaatsen), Westhoek (1.484) en Roeselare-Tielt (1.423) (zie tabel 4).

Relateren we het aantal opvangplaatsen aan het aantal kinderen tussen drie en twaalf jaar, dan zien we dat er in West-Vlaanderen voor 5,3% van hen buitenschoolse opvang beschikbaar is (zie **figuur 4**). De capaciteit in de Westhoek en de regio Brugge ligt met respectievelijk 6,8 en 6,7 opvangplaatsen per 100 kinderen heel wat hoger. De regio Kortrijk beschikt daarentegen over slechts 2,5 formele opvangplaatsen per 100 kinderen tussen drie en twaalf jaar, wat een pak minder is dan het West-Vlaamse gemiddelde.

Figuur 5
Belang van de verschillende voorzieningen voor buitenschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, volgens aantal, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

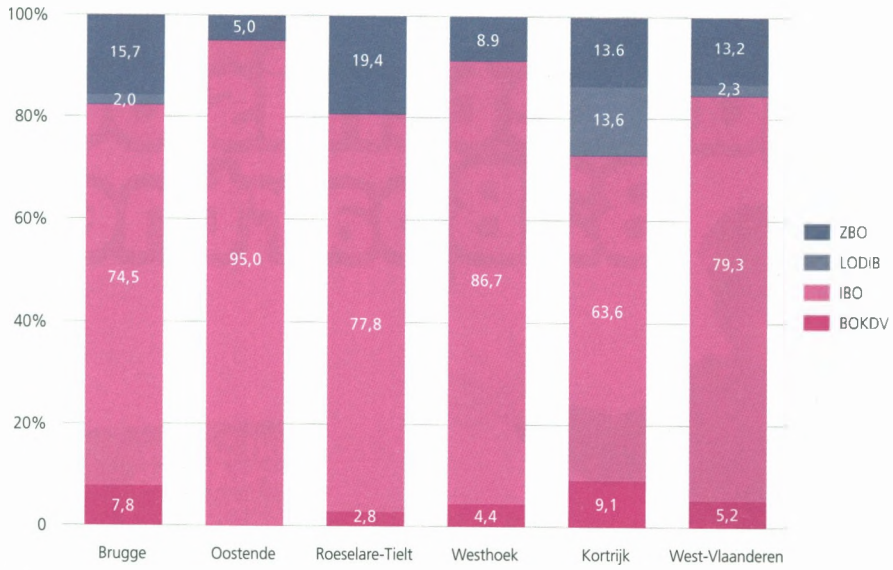

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Figuur 6
Belang van de verschillende voorzieningen voor buitenschoolse kinderopvang in West-Vlaanderen en haar regio's, volgens capaciteit, naar voorzieningengroep, situatie op 1 januari 2012

BRON: Kind en Gezin, verwerking WES

Zoals reeds hierboven vermeld, zijn het vooral de initiatieven voor buitenschoolse opvang die het grootste aandeel in het voorzieningenaanbod innemen (zie ook **figuur 5**). Zij zorgen ook voor het gros van de opvangplaatsen (zie **figuur 6**). In de regio Oostende wordt maar liefst 93% van alle formele plaatsen voor buitenschoolse opvang voorzien door IBO's. ■

1 Bron: Kind en Gezin
2 Voor de DVO's werd enkel de administratieve zetel meegeteld. Het is niet gekend hoeveel onthaalouders hierbij aangesloten zijn.

U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via:
www.westvlaanderenwerkt.be

foto: © Anja Pupe

foto: © Anja Pupe

Fun vrijetijdsketen is ook B2B partner!

Fun heeft als vrijetijdsketen naam gemaakt als één van de grote spelers in het Belgische distributielandschap. Met 33 winkels in heel België en zowat 400 personeelsleden is Fun een belangrijke ambassadeur van de West-Vlaamse economie. Het unieke winkelconcept met een centraal plein dat meeleeft met de seizoenen en diverse shops in the shop, opgezet met belangrijke partners als Disney, Studio 100, Standaard Boekhandel, Lego, Vivabox en Mexx, spreekt de consumenten sterk aan.

Fun is daarnaast ook een zakelijke partner die het verschil kan maken op diverse vlakken:

- Bedrijfsfeesten met geschenken voor kinderen van medewerkers en klanten.
- Op maat gemaakte evenementen met de Fun Truck.
- Promotieacties waarvoor u geschikte gadgets zoekt.
- Vrijetijdsartikelen waarvoor de kopers van uw producten punten kunnen sparen.
- Buiten- en terrasmeubelen op de maat van uw bedrijf of horeca-onderneming.

Voor meer informatie:

FUN Belgium N.V.
Koning Albert I-laan 244, 8200 Brugge
Tel. 050/40.87.20
www.fun.be/B2B

FUN®
Daar begint de pret.

Gemeentelijk aanbod aan kinderopvang

Lieselot Denorme

Lieselot Denorme • Consultant WES

De provincie West-Vlaanderen telt bijna 17.000 voltijdse opvangplaatsen voor kinderen onder de drie jaar (voorschoolse opvang). De voorzieningen in de steden Kortrijk, Roeselare en Brugge hebben de grootste capaciteit. Zij zijn samen goed voor 6.395 opvangplaatsen. Relateren we de capaciteit aan het aantal kinderen tussen 0 en drie jaar, dan kunnen we besluiten dat de stad Roeselare over het grootste aanbod beschikt met 109 plaatsen per 100 kinderen.
Naast de voorschoolse opvang, zijn er in de provincie West-Vlaanderen ook een goeie 6.000 plaatsen voor de opvang van kinderen tussen drie en twaalf jaar (buitenschoolse opvang). Is het het opnieuw Roeselare die de meeste opvangplaatsen per 100 kinderen heeft, of gaat uw gemeente met de pluimen lopen? Dit ontdekt u in dit artikel.

Voorschoolse opvang

Gemiddeld genomen zijn er in West-Vlaanderen **48 voltijdse plaatsen per 100 kinderen** in de voorschoolse opvang. In een aantal West-Vlaamse gemeenten vinden ouders echter gemakkelijker een opvangplaats. Zoals reeds in de inleiding vermeld, steekt één gemeente er met kop en schouders bovenuit: **Roeselare** telt meer voorschoolse opvangplaatsen dan dat er kinderen zijn onder de drie jaar. Er zijn net geen 109 opvangplaatsen per 100 kinderen. Op de tweede plaats komt Kortrijk met 90 plaatsen per 100 kinderen, gevolgd door Koekelare die voor 88,5% van haar baby's en peuters opvangplaatsen heeft (zie **tabel 1**).

De gemeente met de minste opvangplaatsen per 100 kinderen jonger dan drie jaar is Zuienkerke (10,6). Ook Zonnebeke (11,3%), Kortemark (11,8%) en Oostrozebeke (13,9%) halen de 15% niet.

Buitenschoolse opvang

Wat betreft de buitenschoolse opvang, liggen de aantallen heel wat lager. In West-Vlaanderen zijn er gemiddeld **genomen 5,3 plaatsen per 100 kinderen.** Gemeenten met de meeste opvangplaatsen per 100 kinderen zijn Lo-Reninge (15,1), Damme (14,9), Hooglede (12,8), Torhout (12,8) en Zonnebeke (12,8).

Vier gemeenten hebben minder dan twee buitenschoolse opvangplaatsen: Harelbeke (0,8), Menen (0,8), Zedelgem (1,1) en Deerlijk (1,2).

In **tabellen 1 en 2** vindt u de gegevens voor uw gemeente. **Kaarten 1 tot en met 4** geven de cijfers grafisch weer. ■

U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via:
www.westvlaanderenwerkt.be

Tabel 1

Aantal opvangplaatsen voor voorschoolse opvang in de West-Vlaamse gemeenten, in absolute aantallen en in relatie tot het aantal kinderen jonger dan drie jaar, situatie op 1 januari 2012

Vestigingsplaats	Aantal erkende plaatsen	Aantal kinderen tot 3 jaar	Aantal plaatsen per 100 kinderen
Alveringem	34	182	18,7
Anzegem	147	474	31,0
Ardooie	156	277	56,3
Avelgem	103	316	32,6
Beernem	307	509	60,3
Blankenberge	134	476	28,2
Bredene	147	508	28,9
Brugge	1.981	3.217	61,6
Damme	106	274	38,7
De Haan	185	237	78,1
De Panne	67	238	28,2
Deerlijk	152	358	42,5
Dentergem	88	261	33,7
Diksmuide	225	537	41,9
Gistel	54	345	15,7
Harelbeke	265	924	28,7
Heuvelland	55	248	22,2
Hooglede	93	293	31,7
Houthulst	58	376	15,4
Ichtegem	222	507	43,8
Ieper	771	1.003	76,9
Ingelmunster	111	311	35,7
Izegem	451	892	50,6
Jabbeke	169	401	42,1
Knokke-Heist	293	557	52,6
Koekelare	278	314	88,5
Koksijde	161	364	44,2
Kortemark	47	400	11,8
Kortrijk	2.261	2.511	90,0
Kuurne	130	409	31,8
Langemark-Poelkapelle	68	303	22,4
Ledegem	132	309	42,7
Lendelede	52	183	28,4
Lichtervelde	61	300	20,3
Lo-Reninge	27	110	24,5
Menen	547	1.106	49,5
Mesen	0	12	0
Meulebeke	102	333	30,6
Middelkerke	151	406	37,2
Moorslede	101	377	26,8
Nieuwpoort	96	234	41,0
Oostende	591	1.810	32,7
Oostkamp	328	758	43,3
Oostrozebeke	32	231	13,9
Oudenburg	99	279	35,5
Pittem	43	203	21,2
Poperinge	144	675	21,3
Roeselare	2.153	1.977	108,9
Ruiselede	57	160	35,6
Spiere-Helkijn	25	87	28,7
Staden	74	349	21,2
Tielt	368	627	58,7
Torhout	465	684	68,0
Veurne	221	283	78,1
Vleteren	28	142	19,7
Waregem	476	1.161	41,0
Wervik	116	678	17,1
Wevelgem	357	1.008	35,4
Wielsbeke	94	316	29,7
Wingene	203	479	42,4
Zedelgem	318	743	42,8
Zonnebeke	53	470	11,3
Zuienkerke	7	66	10,6
Zwevegem	132	775	17,0
West-vlaanderen	**16.972**	**35.383**	**48,0**

BRON: Kind & Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

Kaart 1

Aantal plaatsen in de voorschoolse opvang in de West-Vlaamse gemeenten, situatie op 1 januari 2012

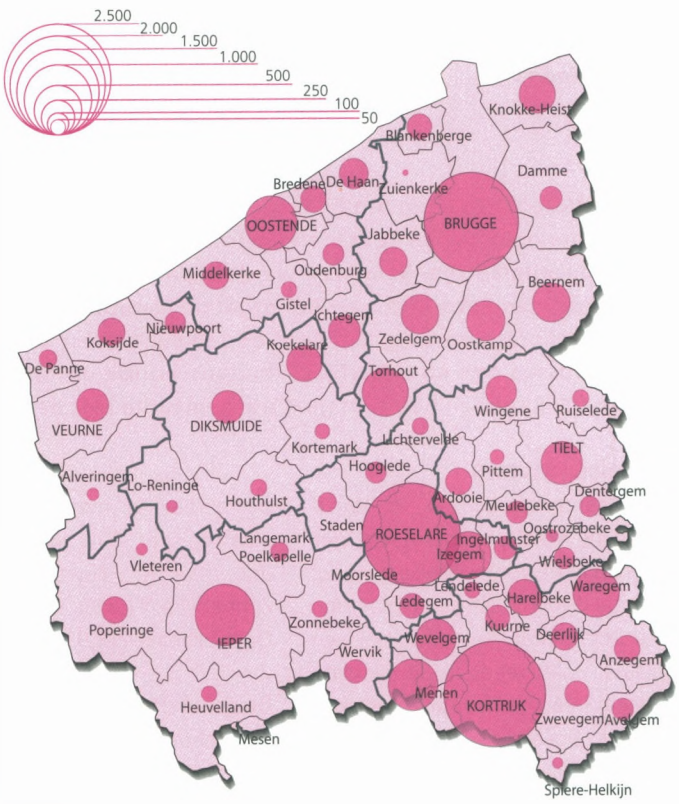

BRON: Kind & Gezin, verwerking WES

Kaart 2

Aantal plaatsen in de buitenschoolse opvang in de West-Vlaamse gemeenten, situatie op 1 januari 2012

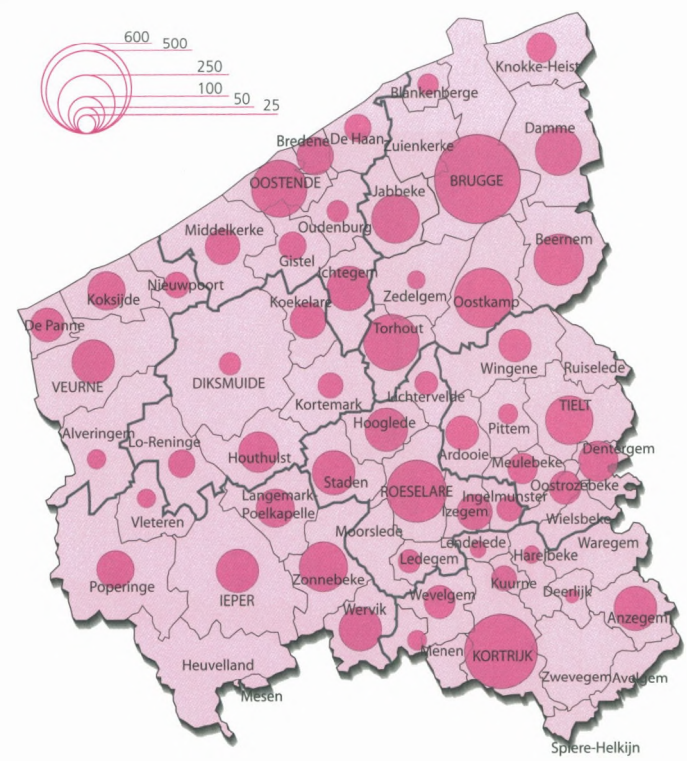

BRON: Kind & Gezin, verwerking WES

Tabel 2

Aantal opvangplaatsen voor buitenschoolse opvang in de West-Vlaamse gemeenten, in absolute aantallen en in relatie tot het aantal kinderen tussen drie en twaalf jaar, situatie op 1 januari 2012

Vestigingsplaats	Aantal erkende plaatsen	Aantal kinderen tussen 3 en 12	Aantal plaatsen per 100 kinderen
Alveringem	28	653	4,3
Anzegem	138	1.696	8,1
Ardooie	86	896	9,6
Avelgem	0	1028	0
Beernem	191	1.622	11,8
Blankenberge	34	1.387	2,5
Bredene	103	1.725	6,0
Brugge	577	10.843	5,3
Damme	163	1.093	14,9
De Haan	55	919	6,0
De Panne	90	868	10,4
Deerlijk	15	1.218	1,2
Dentergem	123	1.014	12,1
Diksmuide	35	1.757	2,0
Gistel	57	1.299	4,4
Harelbeke	21	2.696	0,8
Heuvelland	0	876	0
Hooglede	140	1.093	12,8
Houthulst	122	1.097	11,1
Ichtegem	143	1.488	9,6
Ieper	140	3.411	4,1
Ingelmunster	48	1.096	4,4
Izegem	96	2.813	3,4
Jabbeke	173	1.437	12,0
Knokke-Heist	68	2.231	3,0
Koekelare	100	845	11,8
Koksijde	107	1.389	7,7
Kortemark	50	1.232	4,1
Kortrijk	408	7.536	5,4
Kuurne	49	1.341	3,7
Langemark-Poelkapelle	114	940	12,1
Ledegem	38	1.076	3,5
Lichtervelde	42	900	4,7
Lo-Reninge	56	372	15,1
Menen	30	3.557	0,8
Mesen	0	120	0
Meulebeke	68	1.135	6,0
Middelkerke	93	1.474	6,3
Moorslede	0	1147	0
Nieuwpoort	50	824	6,1
Oostende	236	5.668	4,2
Oostkamp	265	2.534	10,5
Oostrozebeke	76	885	8,6
Oudenburg	35	922	3,8
Pittem	30	763	3,9
Poperinge	109	2.199	5,0
Roeselare	284	6.209	4,6
Ruiselede	0	540	0
Staden	137	1.168	11,7
Tielt	175	1.967	8,9
Torhout	238	1.904	12,5
Veurne	139	1.141	12,2
Vleteren	28	439	6,4
Waregem	0	3651	0
Wervik	137	2.094	6,5
Wevelgem	76	3.271	2,3
Wielsbeke	0	1145	0
Wingene	80	1.657	4,8
Zedelgem	26	2.400	1,1
Zonnebeke	179	1.436	12,5
Zuienkerke	0	293	0
Zwevegem	0	2696	0
West-vlaanderen	**6.101**	**116.000**	**5,3**

BRON: Kind & Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

Kaart 3

Aantal voorschoolse opvangplaatsen per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar, in de West-Vlaamse gemeenten, situatie op 1 januari 2012

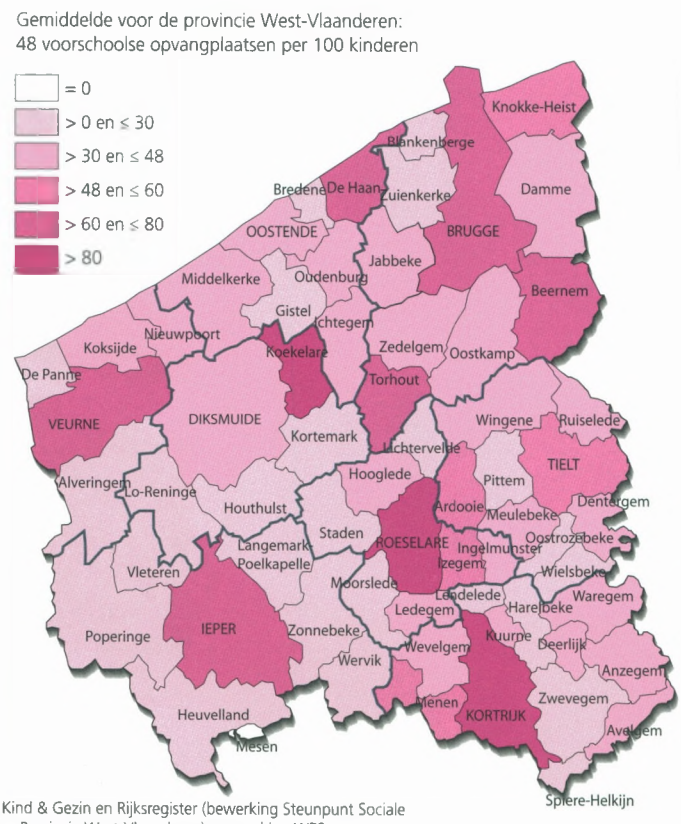

BRON: Kind & Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

Kaart 4

Aantal buitenschoolse opvangplaatsen per 100 kinderen tussen drie en twaalf jaar, in de West-Vlaamse gemeenten, situatie op 1 januari 2012

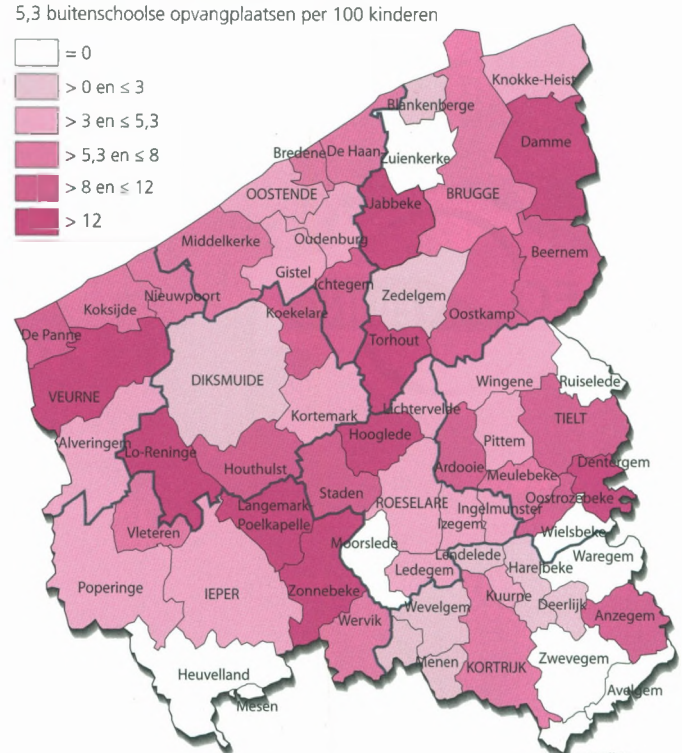

BRON: Kind & Gezin en Rijksregister (bewerking Steunpunt Sociale Planning Provincie West-Vlaanderen), verwerking WES

REO VEILING

Proef al onze smaken

600 ton verse en gezonde groenten en fruit. Dat is de dagelijkse aanvoer op de REO Veiling Roeselare, een grote Belgische telerscoöperatie. De REO Veiling verhandelt meer dan 60 verschillende groente- en fruitsoorten die met passie en vakkennis geteeld worden door bijna 3.000 ledenvennoten. Deze producten met een onberispelijke kwaliteit vinden in optimale omstandigheden hun weg naar de consument. Transparante voedselveiligheid, smaakvolle versheid en duurzame ontwikkelingen komen daarbij op de eerste plaats.

www.reo.be
REO | Oostnieuwkerksesteenweg 101
B-8800 Roeselare
Tel. 051 23 12 11 | Fax 051 23 12 89
info@reo.be

RESPONSIBLY FRESH
FLANDRIA

West-Vlaamse tewerkstelling in kinderopvangsector blijft stijgen

Jan Bart Van In

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

Samen met een toenemend aanbod aan zowel vergunde voorzieningen als aan private zelfstandige kindercrèches, stijgt ook de bezoldigde tewerkstelling in de sector van de kinderopvang in West-Vlaanderen gestadig. Einde 2007 waren 2.868 mensen (overwegend dames) als werknemer (in loondienst) actief bij een initiatief voor kinderopvang in de kustprovincie. Drie jaar later (einde 2010) was dat aantal in deze sector aangegroeid tot **3.181** loontrekkenden, een toename met **313** werknemers (+11%). Meer recente cijfers waren er bij de RSZ nog niet beschikbaar op het moment van de publicatie van dit themanummer.

In absolute cijfers situeert de groei in jobs zich vooral in het arrondissement Brugge (+107), gevolgd door het arrondissement Oostende (+92). Hoofdstad Brugge, de West-Vlaamse stad met de meeste inwoners, heeft niet toevallig het grootste aantal loontrekkenden in de kinderopvang (= 477). Kortrijk bekleedt de tweede plaats maar kende in 2010 wel een kleine terugval van 387 naar 380 werknemers.

Een markant gegeven is de situatie in de regio Roeselare waar het aantal werknemers in de kinderzorg, in de periode 2007-2010, als enig arrondissement in West-Vlaanderen daalde. Meer bepaald van 460 naar 435 (-25). Voor de stad Roeselare zelf is de terugval nog groter: van 330 naar 294 of min 36 jobs op drie jaar tijd. Ook in de stad Ieper is er een afkalving (-14) terwijl Oostende dan weer fors groeit van 157 naar 219 (+68) actieve werknemers in de kinderopvang.

Precieze cijfers over het aantal **zelfstandigen** dat in West-Vlaanderen actief is in de kinderopvang ontbraken bij de RSVZ, maar dat aantal wordt in de sector geraamd op circa 650 mensen. ■

U kunt de uitgebreide versie van dit artikel lezen op tablet en downloaden via:
www.westvlaanderenwerkt.be

Tabel 1
Evolutie aantal loontrekkenden in de kinderopvang, gemeenten van West-Vlaanderen, 31/12/2007 - 31/12/2010

Arrondissementen	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	Evolutie 2007-2010
Brugge	786	761	815	893	107
Kortrijk	692	744	734	710	18
Oostende	343	351	403	435	92
Roeselare	460	445	444	435	-25
Ieper	201	200	221	223	22
Veurne	154	163	171	178	24
Tielt	113	156	150	156	43
Diksmuide	119	139	151	151	32
Prov. West-Vlaanderen	**2.868**	**2.959**	**3.089**	**3.181**	**313**

BRON: RSZ, verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 2
Top 10 loontrekkenden in de kinderopvang, gemeenten van West-Vlaanderen op 31/12/2010

Gemeente	31/12/2007	31/12/2010	Evolutie 2007-2010
Brugge	458	477	19
Kortrijk	386	380	-6
Roeselare	294	294	0
Oostende	157	219	62
Ieper	170	156	-14
Waregem	131	137	6
Menen	80	108	28
Knokke-Heist	94	98	4
Izegem	84	94	10
Veurne	79	87	8

BRON: RSZ, verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

foto: Anja Pype

Uw toekomst uitbouwen met advies op maat

ALASKA

Bij Alaska zijn we gepassioneerd door ACCOUNTANCY, AUDIT en ADVIES. Dat zijn we vanuit verschillende kantoren in België. Alaska is hét Belgisch samenwerkingsverband van accountants- en advieskantoren waar persoonlijke aanpak en kwalitatieve dienstverlening geen holle slogans zijn.

Wij adviseren zowel KMO's als VZW's betreffende:

- Boekhouding en accountancy
- Fiscaliteit
- Familiale opvolging
- Overnames en herstructureringen
- Juridische aangelegenheden
- Subsidies
- Persoonlijke Financiële Strategie

www.alaska-group.eu

Kantoren West-Vlaanderen

Alaska Brugge
Koningin Astridlaan 200
B-8200 Brugge
T. +32 (0)50 38 80 04
info.brugge@alaska-group.eu

Alaska Ieper
R. Colaertplein 27
B-8900 Ieper
T. +32 (0)57 21 23 31
info.ieper@alaska-group.eu

Alaska Kortrijk
Engelse Wandeling 76
B-8510 Kortrijk - Marke
T. +32 (0)56 22 26 02
info.kortrijk@alaska-group.eu

"Kinderopvangzoeker moet vraag en aanbod inzake kinderopvang beter afstemmen"

Inge Duchateau

Interview met Inge Duchateau
Diensthoofd Kind en Gezin West-Vlaanderen

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

Kind en Gezin is als agentschap van de Vlaamse overheid de regisseur en toezichthouder rond alles wat te maken heeft met kinderopvang in (West-)Vlaanderen. Provinciaal afdelingshoofd **Inge Duchateau** stelt vast dat het aantal kinderopvangplaatsen sterk is gestegen, een opmars die in 2011 toch wat afvlakt. Met de lancering van 'De Kinderopvangzoeker' beschikt Kind en Gezin binnenkort over een doeltreffend instrument om de vraag naar kinderopvang te registreren, te behandelen en in kaart te brengen.

Wat is de rol van Kind en Gezin West-Vlaanderen binnen het domein Kinderopvang?

Inge Duchateau: "Onze provinciale dienst kinderopvang bestaat uit 7 medewerkers, dat zijn 4 dossierbeheerders, 1 ondersteunend dossierbeheerder, 1 provinciaal consulent kinderopvang en 1 coördinator provinciale dienst kinderopvang.

Een eerste luik van ons takenpakket is de uitvoering van de provinciale dienstverlening met betrekking tot kinderopvang (KO). Dat omvat onder meer het concretiseren en opvolgen van de provinciale KO-doelstellingen. We staan in voor de toepassing van de regelgeving inzake de melding en het attest van toezicht en de financiële ondersteuning in de zelfstandige kinderopvangsector. We organiseren de dienstverlening naar het Lokaal Beleid en het Lokaal Overleg Kinderopvang in de verschillende gemeenten onder meer door informatie te verstrekken over de provinciale en centrale werking. We ondersteunen de betrokken partijen en doelgroepen via sensibilisering, daadwerkelijke steun en begeleiding, gericht op een ondersteuning van de beleidsdoelstellingen.

Een tweede luik is het inbrengen van onze ervaring op het terrein bij het

centraal niveau van Kind en Gezin en het afstemmen met dit centraal niveau.
Een derde luik is het uitbouwen en onderhouden van de externe relaties in de provincie. We ontwikkelen goede externe relaties en we werken samen met alle betrokken partijen en overlegorganen met betrekking tot kinderopvang in West-Vlaanderen. We verzorgen de externe communicatie en informatieverstrekking met een zuiver provinciaal karakter.

Hoe is het aanbod van de kinderopvang in West-Vlaanderen de jongste jaren geëvolueerd?
Inge Duchateau: "Het huidige kinderopvanglandschap bestaat uit een zelfstandige sector en een erkende sector. De erkende sector kan enkel uitbreiden indien er middelen voorzien worden vanuit de Vlaamse overheid. De zelfstandige sector hangt niet af van voorziene middelen en kan dus op elk moment starten. Dit weliswaar zonder toekenning van inkomensgerelateerde (IKG) plaatsen. In het IKG-systeem hangt de prijs die de ouders betalen voor de opvang van hun kind af van hun inkomen. Dat wordt dan door Kind en Gezin gecompenseerd met een vergoeding aan de zelfstandige crèche.
Daarnaast maken we voor kinderopvang onderscheid tussen de opvang voor baby's en peuters (opvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar) en de buitenschoolse opvang. Dat laatste omvat de kinderen die al naar school gaan en die opgevangen worden voor en na de schooluren en tijdens de schoolvakanties.
In Vlaanderen is het aantal kinderopvangplaatsen de laatste jaren sterk gestegen. Voor de opvang van baby's en peuters is er een stijging van 45% over de periode 2001-2011. Deze stijging is enerzijds te wijten aan de verschillende uitbreidingsrondes, gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, maar anderzijds ook aan het private initiatief, dat zijn zelfstandige kinderopvangvoorzieningen. Ook in West-Vlaanderen merken we die stijging, al is deze toename het laatste jaar minder sterk dan de jaren ervoor.
West-Vlaanderen heeft een traditie van een sterk vertegenwoordigde zelfstandige sector. We merken echter op dat vooral het aantal zelfstandige onthaalouders de laatste jaren sterk daalt. Het aantal zelfstandige kinderdagverblijven blijft daarentegen stijgen waardoor het aantal plaatsen kinderopvang voor baby's en peuters positief evolueert. Naast het private initiatief heeft ook de erkende sector verschillende uitbreidingsgolven gekend waardoor ook het aantal erkende plaatsen een stijging kent."

ALGEMEEN KADER KINDEROPVANG IN VLAANDEREN

Kind & Gezin	Erkende-gesubsidieerde opvangsector • ouderbijdrage volgens inkomen	Zelfstandige opvangsector • ouderbijdrage vrij • ouderbijdrage volgens inkomen = IKG

GROEPSVERBAND	• Erkend kinderdagverblijf (KDV) (cap vanaf 23)
	  • Erkende vestigingsplaats (cap) vanaf 14)
	  • Peutertuinen (KDV-PT) (ouderbijdrage volgens inkomen)
	• Lokale dienst voor voorschoolse buurtgerichte kinderopvang (LODI) (cap vanaf 10)
		• Zelfstandig kinderdagverblijf (ZKDV) (cap vanaf 8)

	• Initiatief buitenschoolse opvang (IBO) (tarieven vastgelegd) • Buitenschoolse opvang verbonden aan een erkend kinderdagverblijf (BOKDV) (ouderbijdrage volgens inkomen) • Lokale dienst voor buitenschoolse buurtgerichte kinderopvang (LODI) (cap vanaf 10) (ouderbijdrage volgens inkomen)	• Zelfstandig buitenschoolse opvangvoorziening (ZBO) (prijs wordt vrij bepaald)
GEZINSVERBAND	• Diensten voor onthaalmoeders (DVO) (ouderbijdrage volgens inkomen)	• Zelfstandige onthaalouders (ZOO) (met IKG: ouderbijdrage volgens inkomen, anders wordt de prijs vrij bepaald)
	ERKENNING VAN K&G	ATTEST VAN TOEZICHT

- Attest van toezicht of erkenning: fiscale attesten voor de ouders
- Gemelde opvang (enkel melden aan K&G, geen enkele voorwaarde aan verbonden): géén fiscale attesten voor de ouders.
- Erkende sector wordt gesubsidieerd door Kind en Gezin,
- ZKDV kunnen financiële ondersteuning van Kind en Gezin ontvangen, mits het voldoen aan een aantal (kwaliteits)voorwaarden

Kind en Gezin organiseert zelf geen opvang, maar ondersteunt en stimuleert wel kinderopvang in Vlaanderen en Brussel

Is er een uitbreiding op til?
Inge Duchateau: "Begin 2012 was er een inschrijvingsoproep voor zowel erkende plaatsen als voor inkomensgerelateerde (IKG)-plaatsen binnen de zelfstandige sector. Einde september 2012 heeft de Vlaamse regering beslist dat er 1.051 opvangplaatsen bijkomen in Vlaanderen en Brussel. Deze zijn samen goed voor 7 miljoen euro extra overheidsmiddelen. Specifiek voor West-Vlaanderen gaat het over 109 extra plaatsen, waarvan 19 nieuwe plaatsen in de erkende sector. Dat zijn er 3 voor de zorgregio Blankenberge, 6 voor Menen en 10 voor de zorgregio Oostende. Het aantal West-Vlaamse IKG-plaatsen verhoogt met 90 en dat gebeurt in de volgende zorgregio's: Poperinge (+8) Roeselare (+21) Tielt (+22) en Waregem (+39).
Kind en Gezin heeft (niet altijd) zicht op geplande uitbreidingen in de zelfstandige sector. Zelfstandige initiatieven dienen ten laatste de dag van de start van de opvang

van kinderen hun aanvraag voor een attest van toezicht in te dienen bij Kind en Gezin. Vermoedelijk starten er dus ook nog een aantal nieuwe zelfstandige voorzieningen einde 2012.
Voor de buitenschoolse opvang zien we eenzelfde trend, ook hier stijgt het aantal plaatsen."

Hoe evolueert de vraag naar kinderopvang in West-Vlaanderen?
Inge Duchateau: "Kinderopvangvoorzieningen, zowel erkend als zelfstandig, voeren hun eigen opnamebeleid. Kind en Gezin komt hier niet in tussen. Alleen de voorzieningen met financiële ondersteuning (erkende sector en zelfstandige voorzieningen met IKG) hebben de regelgevende verplichting om een aantal groepen (bij voorbeeld alleenstaanden) voorrang te geven. Ouders stellen hun vraag rechtstreeks aan de voorziening en dit wordt momenteel nergens centraal geregistreerd. Dit betekent ook dat ouders soms aan verschillende voorzieningen dezelfde vraag stellen waardoor het onmogelijk is om een duidelijk beeld te hebben van de effectieve vraag. Er zijn voorzieningen die werken met wachtlijsten, maar het is niet uitgesloten dat dezelfde personen op verschillende wachtlijsten tegelijkertijd staan. Bovendien denken ouders er ook niet altijd aan om het te melden wanneer ze een opvangplaats gevonden hebben.
De Kinderopvangzoeker kan het antwoord bieden voor deze situatie."

Wat is de Kinderopvangzoeker?
Inge Duchateau: "De Kinderopvangzoeker wordt op termijn een gratis instrument op de website van Kind en Gezin om kinderopvangvragen te registreren, te behandelen en in kaart te brengen. Vanaf januari 2013 wordt dit nieuwe instrument door Kind en Gezin uitgetest in de zorgregio Hasselt. De Kinderopvangzoeker wil het zoekproces van ouders vereenvoudigen. Het volstaat dat ouders hun opvangvraag één keer stellen om hun vraag bekend te maken bij de opvangvoorzieningen en het toekomstige Lokaal Loket Kinderopvang. Het Lokaal Loket Kinderopvang en de Kinderopvangzoeker ondersteunen ouders om een opvangplaats te vinden waarbij ze zich goed voelen.
De Kinderopvangzoeker helpt de opvangvoorzieningen om opvangvragen te behandelen. Deze voorzieningen krijgen een duidelijk overzicht van de openstaande vragen in hun regio.
Voor de lokale en Vlaamse overheid levert de Kinderopvangzoeker nuttige beleidsinformatie zodat er effectieve maatregelen genomen kunnen worden om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.
Dit project kadert in het Decreet van 20 april 2012 over de kinderopvang van baby's en peuters. Het decreet wil stapsgewijs voldoende, toegankelijke, betaalbare, kwaliteitsvolle en leefbare kinderopvang realiseren."

Wat zijn volgens u het economisch en maatschappelijk nut en meerwaarde van kinderopvang voor de samenleving?
Inge Duchateau: "De Vlaamse overheid timmert al jaren aan de weg om de 3 maatschappelijk belangrijke functies van kinderopvang waar te maken: de pedagogische, de economische en de sociale functie.
Kinderopvang biedt kinderen alles wat ze nodig hebben om zich spelenderwijze te ontwikkelen. Zo kunnen hun ouders met een goed gevoel hun kind laten opvangen zodat ze kunnen gaan werken, werk zoeken of een beroepsopleiding volgen.
Wanneer een stimulerende omgeving thuis minder voorhanden is, kan kinderopvang voor kinderen een extra ondersteuning zijn. Daarom is kinderopvang goed voor kinderen én voor hun ouders."

Wat zijn de knelpunten rond en de uitdagingen voor Kinderopvang in West-Vlaanderen?
Inge Duchateau: "Dat wordt duidelijk als je kijkt naar wat het nieuwe decreet kinderopvang voor baby's en peuters (Decreet van 20 april 2012 -BS 15 juni 2012) wil veranderen. Daar liggen net de uitdagingen: meer opvang creëren, ouders ondersteunen in hun zoektocht via het Lokaal Loket en de Kinderopvangzoeker. Verder werk maken van een kwaliteitsvolle opvang via de vergunning, via de kwalificatievereisten en via pedagogische ondersteuning. Streven naar een grotere financiële haalbaarheid voor de ouders: dus meer inkomensgerelateerde betaling. Een verhoogde financiële haalbaarheid voor de sector: dat kan door iedereen een basissubsidie te verlenen via een transparant systeem dat voor iedereen gelijk toegankelijk is. Extra inspanningen zijn nodig voor kwetsbare gezinnen." ■

› http://www.kindengezin.be/kinderopvang/nieuw-decreet/in-het-kort/

Kind & Gezin

› U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via: www.westvlaanderenwerkt.be

Kind en Gezin telt 164 medewerkers in West-Vlaanderen

Kind en Gezin is een agentschap van de Vlaamse overheid. De organisatie heeft als opdracht om actief bij te dragen tot het welzijn van jonge kinderen en hun gezinnen door dienstverlening op de beleidsdomeinen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang en adoptie.
In Brussel bevinden zich de beleidsafdelingen van Kind en Gezin. Hier worden jaarlijks de beleidsopties genomen, vernieuwingen uitgetekend en nieuwe projecten opgezet. De uitvoering van dit beleid gebeurt in de 5 provinciale afdelingen. Aan het hoofd staat een provinciaal afdelingshoofd. Hij/zij wordt ondersteund door 2 provinciale coördinatoren, een team van stafmedewerkers, secretariaat, cel HRM en een cel databeheer. Daarnaast zijn er ook regionale teamverantwoordelijken, opvoedingsconsulenten en doelgroepconsulenten.
Kind en Gezin West-Vlaanderen opereert vanuit het Jacob Van Maerlantgebouw (Kamgebouw) aan de kant van Sint-Michiels van het station te Brugge.
De organisatie steunt in West-Vlaanderen op **164 medewerkers** (dat zijn zowel administratieve personeelsleden als regioverpleegkundigen) waarvan er 27 werkzaam zijn op de provinciale zetel.
K&G opereert in de kustprovincie ook via **10 regiohuizen**. Die bieden onderdak aan de lokale dienstverleners van Kind en Gezin die georganiseerd zijn in regioteams.

› www.kindengezin.be

55 miljoen euro overheidsmiddelen voor Kinderopvang in West-Vlaanderen

De totale geldstroom van de Vlaamse overheid naar de West-Vlaamse sector van de kinderzorg bedroeg in 2011, bijna **55 miljoen euro**. Dat is een toename van ruim 13% in vergelijking met 2010. Voor gans Vlaanderen en Brussel bedroeg die stijging maar 11%. Onze provincie is goed voor 19% van het totale Vlaamse budget voor kinderopvang.

Subsidies kinderopvang in West-Vlaanderen 2010-2011 per voorzieningsgroep, situatie op 1 januari 2012

	Subsidies Kind en Gezin West-Vlaanderen in euro		Subsidies Kind en Gezin Vlaamse Gewest en Brussel H.G. in euro		Gemiddelde gezinsbijdrage in euro West-Vlaanderen		Gemiddelde gezinsbijdrage in euro Vlaamse Gewest en Brussel H.G.	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Buitenschoolse opvang verbonden aan een kinderdagverblijf	559.168,00	565.035,21	2.107.474,60	2.355.299,87				
Dienst voor onthaalouders	14.459.034,65	14.703.158,08	65.714.342,56	67.929.001,61	11,62	12,01	12,66	12,88
Gemandateerde voorziening	360.892,02	373.914,29	1.490.650,00	1.600.221,27				
Initiatief Buitenschoolse Opvang	1.641.046,30	1.924.692,98	12.905.944,44	14.647.883,99				
Kinderdagverblijf	19.498.853,29	20.825.365,85	153.351.172,84	162.847.533,58	13,61	13,94	13,47	13,78
Lokale dienst - buitenschoolse opvang	633.915,79	717.512,63	1.725.575,55	1.864.230,01				
Lokale dienst - voorschoolse opvang	824.353,86	996.228,75	3.517.540,78	4.068.346,42				
Zelfstandige buitenschoolse opvangvoorziening	132.797,96	160.988,13	463.039,08	506.397,11				
Zelfstandig Kinderdagverblijf + zelfstandig onthaalouder	10.295.621,68	14.656.057,14	32.864.944,54	48.199.185,50				
Totaal	48.405.683,55	54.922.953,06	274.140.684,38	304.018.099,36				
	Evolutie 2010-1011: +13%		**Evolutie 2010-2011: +11%**					

B2B-afdeling van Fun: dé oplossing om medewerkers- en klantentrouw in stand te houden

Vrijetijdsspecialist Fun is de jongste tien jaar aan een opmerkelijke opmars bezig en is ondertussen met 35 winkels in het hele land, 450 personeelsleden en een omzet van meer dan 90 miljoen euro doorgestoten tot de absolute top in het Belgische distributielandschap. Maar de keten werpt zich ook steeds meer op als B2B-partner bij uitstek. In een tijdperk waarin bedrijven volop moeten inzetten op de trouw van medewerkers en de loyauteit van hun klanten biedt de B2B-afdeling van Fun diverse oplossingen op maat.

ECHTE SPECIALIST

Fun is uitgegroeid tot een begrip bij alle kinderen. De slogan "Fun, Fun, Fun, daar begint de pret" klinkt bij iedereen vertrouwd in de oren. Ook bedrijven kunnen de kinderen van hun medewerkers gelukkig maken door met Fun samen te werken. De B2B-afdeling kan immers gebruikmaken van de knowhow en ervaring die Fun als vrijetijdsspeler heeft opgebouwd. Dat betekent dat u voor allerlei acties, gaande van Sinterklaasfeestjes tot getrouwheids- en spaaracties kunt kiezen uit een bijzonder ruim assortiment en dat dit beschikbaar is tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Om uw medewekers en hun kinderen met een onverwacht extraatje te belonen of om de klanten meer aan u te binden, moet u dus bij de B2B-afdeling van Fun zijn.

SPEELGOED VOOR BEDRIJFSFEESTJES

Als één van de topverdelers van speelgoed op de Belgische markt biedt Fun de perfecte mogelijkheden om personeels-, Sinterklaas- en kerstfeesten de nodige ondersteuning te bieden. Welke leeftijd de kinderen ook hebben, het aanbod is ruim genoeg om hen een glimlach van oor tot oor te bezorgen. Bedrijven die hun medewerkers een dergelijk feest met passende geschenken voor de kinderen aanbieden, kunnen dus zo een belangrijke troef uitspelen om medewerkers aan zich te binden.

GESCHENKEN, GESCHENKBONNEN EN SPAARACTIES

De B2B-afdeling van Fun kan trouwens niet alleen helpen om de motivatie van de medewerkers te verhogen. Ook voor het bevorderen van klantentrouw en van langetermijnrelaties met leveranciers is Fun de aangewezen partner. Hoe dikwijls zitten bedrijven niet met de handen in het haar als ze op zoek zijn naar een cadeautje voor hun klanten en zakenrelaties? De Fun geschenkbonnen én de Fun cadeaus nemen hen echter alle zorgen uit handen. Bedrijven die een spaaractie willen doen om klanten aan zich te binden, vinden in het ruime assortiment van Fun, dat altijd perfect aansluit op de nieuwste rages, eveneens hun gading.

SPECIAAL VOOR HORECA- EN VERHUURBEDRIJVEN

Bovendien heeft de B2B-afdeling van Fun ook elk seizoen een ruim eigen aanbod van trendy horecameubelen in duurzame materialen zoals wicker, textilène, pvc, teak en aluminium, terwijl Fun ook verdeler is van Grosfillex.

ALTIJD EEN OPLOSSING OP MAAT

Voor het bevorderen van de medewerkers- en klantentrouw, voor het bestendigen van de zakenrelaties met partners en voor duurzaam horecameubilair is Fun - een snel groeiende topspeler maar nog altijd een West-Vlaamse groep - dus de aangewezen businesspartner. Pragmatisme en een hands-on aanpak zonder franjes kenmerken de groep. Dat betekent dat er ook altijd een oplossing op maat kan worden uitgewerkt.

Neem vrijblijvend contact via Wholesale@fun.be of via 050 40 87 20. Info op www.fun.be

"Grote nood aan onthaalouders en kinderbegeleiders in West-Vlaanderen"

Ingrid Jacobs

Interview met Ingrid Jacobs
Regiomanager West-Vlaanderen Landelijke Kinderopvang vzw

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

Landelijke Kinderopvang vzw en zusterorganisatie Stekelbees vzw, beiden met zetel in Wijgmaal bij Leuven, zijn met 203 onthaalouders en 29 vestigingen voor buitenschoolse opvang, wellicht de grootste actor in kinderopvang in West-Vlaanderen. Goed voor de tewerkstelling van 114 personen in loondienst. Deze worden aangestuurd vanuit een provinciale antenne in Roeselare. Regiomanager **Ingrid Jacobs** maakt de (positieve) balans op en brengt ook een aantal knelpunten in kaart.

Landelijke Kinderopvang (LKO) vzw maakt onderdeel uit van **Groep KVLV** (opvolger van de Belgische Boerinnenbond) en dat verklaart waarom haar werking zich toespitst op de meer landelijke gemeenten in (West-)Vlaanderen, eerder dan op de grote steden.

Hoe lang is Landelijke Kinderopvang al actief in de provincie West-Vlaanderen en wat omvat uw dienstenaanbod?

Regiomanager Ingrid Jacobs: "Het eerste initiatief van Landelijke Kinderopvang in West-Vlaanderen was de dienst voor onthaalouders in Damme, opgericht in 1980.
In West-Vlaanderen werken wij vooral met twee formules van kinderopvang.
Enerzijds zijn er 5 diensten voor onthaalouders die werkzaam zijn in 17 gemeentes (zie organogram). Bij deze diensten zijn er in totaal 203 onthaalouders aangesloten. Dit zijn evenveel plaatsen waar op een kleinschalige manier kinderen worden opgevangen.
Deze onthaalouders verzorgen zowel voorschoolse opvang van baby's en kleuters als opvang van schoolgaande kinderen.
Onze West-Vlaamse diensten voor onthaalouders hebben momenteel een erkenning van Kind en Gezin voor 1.048 kindplaatsen. Elke onthaalouder afzonderlijk mag gemiddeld op kwartaalbasis maximum 4 voltijdse kindjes opvangen".

Organogram Landelijke Kinderopvang West-Vlaanderen

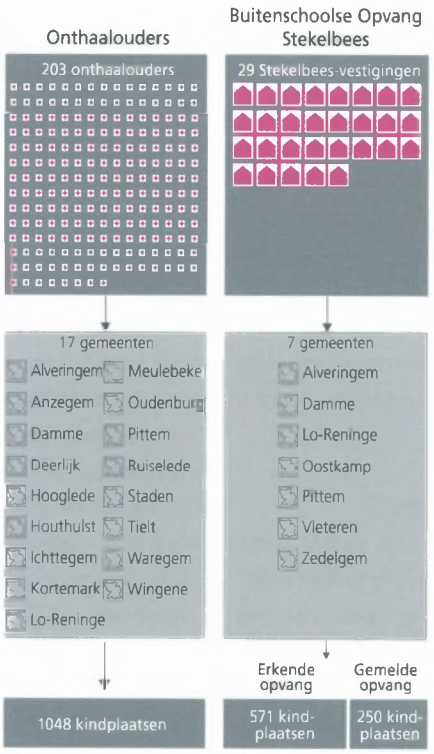

Stekelbees

Ingrid Jacobs: "Een tweede formule zijn onze initiatieven voor buitenschoolse opvang voor schoolgaande kinderen die opereren onder de naam Stekelbees. Die zijn actief in Alveringem, Damme, Lo-Reninge, Oostkamp, Pittem, Vleteren en Zedelgem. In het totaal zijn er in deze zeven gemeenten 29 verschillende Stekelbeesvestigingen.
Stekelbees vzw biedt ook specifieke vakantieopvang aan in Ingelmunster en Ruiselede.
Onze West-Vlaamse initiatieven voor buitenschoolse opvang beschikken momenteel over 571 door Kind en Gezin erkende plaatsen en ongeveer 250 plaatsen in de categorie 'gemelde opvang'. Anders dan de erkende opvangen, waaraan een capaciteit toegekend is, opereren de gemelde opvangen strikt gezien niet met een toegekende capaciteit. Deze capaciteit verschilt ook naargelang de periode: schooljaar of vakanties.
Voor al deze initiatieven krijgen wij, naast overheidssubsidies, ook financiële ondersteuning van onze partners. Dat zijn meestal de gemeentebesturen en in het geval van Ingelmunster is dat het Sociaal Huis.
Wij organiseren in de grote vakantie ook vakantieopvang voor bedrijven (zoals voor Boss Paints uit Waregem en voor Barco in Kortrijk) maar ook voor het OLV-College in Oostende en voor de vrije basisschool De Levensboom in Kortrijk."

Belangrijke werkgever

Hoeveel mensen zijn tewerkgesteld bij al deze initiatieven in West-Vlaanderen? Hoe belangrijk is interne opleiding?

Ingrid Jacobs: "De 203 onthaalouders hebben een specifiek sociaal statuut en zijn formeel geen werknemers van onze vzw.
Landelijke Kinderopvang stelt 92 kinderbegeleiders (in loondienst) tewerk in West-Vlaanderen. De meeste van deze mensen werken halftijds.

Daarnaast zijn er ook nog 22 verantwoordelijken in deze opvanglocaties tewerkgesteld. Zij hebben een opleiding hoger onderwijs achter de rug, meestal in een richting uit de menswetenschappen.
Om in de initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang te kunnen werken, zijn er specifieke diplomavereisten. De meeste kinderbegeleiders doorliepen een opleiding kinderzorg, sociale en technische wetenschappen, jeugd en gehandicaptenzorg of begeleider in de buitenschoolse opvang.
Opleiding is een belangrijke factor. Onze 92 kinderbegeleiders krijgen een basisvorming en een gevarieerd jaarlijks vormingsaanbod van 16 uren.
We investeren ook in opleiding van onze onthaalouders.
Na een uitgebreide selectieprocedure voorzien wij in het eerste jaar een basisvorming voor de nieuwkomers. Daarnaast volgen alle onthaalouders minimum 12 uren bijscholing per jaar.
Wij zoeken nog steeds naar nieuwe onthaalouders die zich bij ons willen aansluiten en hebben ook heel regelmatig vacatures in onze buitenschoolse opvangvoorzieningen.
Tijdens de vakanties stellen wij ook een aantal jobstudenten tewerk".

Waarin onderscheidt de tandem LKO-Stekelbees zich binnen de sector van de kinderopvang?

Ingrid Jacobs: "Landelijke Kinderopvang is één van de grootste aanbieders van kinderopvang in Vlaanderen en heeft dan ook heel wat expertise opgebouwd.
Zo hebben wij voor West-Vlaanderen een ondersteunend regioteam waarmee we onder andere de bereikbaarheid voor ouders proberen te optimaliseren. We doen dit door middel van een helpdesk via een centraal nummer waar ouders en ook andere mensen op alle werkdagen terecht kunnen met hun vragen. Naast de regiomanager is er telkens een verantwoordelijke die selecties en vormingen voor de hele provincie organiseert. Verder is er ook een verantwoordelijke die instaat voor de veiligheid op al deze opvanglocaties.
Naast deze regionale ondersteuning is er ook nog de support vanuit het nationale hoofdkantoor".

Minder onthaalouders

Hoe evolueert jullie aanbod aan Kinderopvang in West-Vlaanderen?

Ingrid Jacobs: "Het aantal onthaalouders daalt de laatste jaren licht. Meer bepaald van 232 in 2009 naar 207 in 2010 en vanaf 2011 opnieuw een vermindering naar 203, het aantal dat ook vandaag nog aan de slag is.

De buitenschoolse opvanglocaties kennen daarentegen een sterke groei. We stellen vast dat er steeds meer vraag is naar kinderopvang. Zo verhoogde de capaciteit van meerdere bestaande opvanglocaties (bijvoorbeeld in Pollinkhove, Alveringem en Oostkamp). We openden in 2011 een nieuwe vakantieopvang in Ruiselede. In 2012 volgde een nieuwe opvanglocatie in Ingelmunster die instaat voor de vakantieopvang van 40 kinderen. Daar werkt 1 verantwoordelijke die jobstudenten selecteert om in de vakanties de kinderen op te vangen.

Nog in 2012 opende een nieuw opvanginitiatief in Zedelgem-dorp dat op woensdagnamiddagen openstaat voor 14 kinderen onder begeleiding van 1 kinderbegeleidster. Tijdens de vakanties worden er bijkomend jobstudenten aangetrokken en staat de opvang open voor 28 kinderen. Stekelbees Waardamme nam in september 2012 zijn intrek in nieuwe lokalen met een capaciteit tot 43 kinderen. Op deze locatie werken 3 kinderbegeleidsters met de hulp van 1 PWA-er.
In de toekomst verwachten we nog uitbreiding met een nieuwe Stekelbeeslocatie in Zedelgem".

Vraag naar opvang blijft stijgen

Hoe evolueert de vraag naar kinderopvang in West-Vlaanderen? Is er sprake van wachtlijsten?

Ingrid Jacobs: "In het luik 'buitenschoolse kinderopvang' blijft de vraag van ouders steeds verder stijgen. Op meerdere locaties volstaat de huidige capaciteit van opvang niet meer en moet naar andere oplossingen gezocht worden. Ook bij de onthaalouders stellen we een grote vraag naar kinderopvang vast. In West-Vlaanderen werken wij niet met wachtlijsten.

De nood aan kinderopvang is in de ene regio hoger dan in de andere. Dit hangt natuurlijk samen met de grootte van het aanbod ter plaatse, dat heel verschillend is. Wij ervaren vooral een tekort aan onthaalouders in de volgende gemeentes: Tielt, Ruiselede en Pittem, Ichtegem-centrum en Oudenburg, de ganse fusiegemeente Houthulst, Kortemark en zijn deelgemeenten. Verder ook in Alveringem, Waregem-centrum en Anzegem-centrum".

Wat zijn de knelpunten en de uitdagingen rond kinderopvang in West-Vlaanderen?

Ingrid Jacobs: "De kinderopvang moet voldoen aan een steeds groeiende lijst van opdrachten op het vlak van organisatie, begeleiding, veiligheid en dergelijke. De omkaderende subsidies zijn hier echter niet steeds toereikend.

Een ander knelpunt is het vinden van voldoende medewerkers in de kinderopvang. Er is grote nood aan zowel onthaalouders als kinderbegeleiders in West-Vlaanderen. Tenslotte is er een groot aanbod aan zelfstandige kinderopvang in West-Vlaanderen. Op dit moment is er nog een verschil in reglementering voor zelfstandige onthaalouders en onthaalouders die bij diensten zijn aangesloten. Zo is er bijvoorbeeld een verschil in aantal kinderen dat mag opgevangen worden. Binnenkort wordt een nieuw decreet inzake kinderopvang verwacht. Er is daarbij nog onduidelijkheid over de inhoud van de vergunningsvoorwaarden en subsidies. Het zal een uitdaging zijn om onze opvang binnen deze nieuwe contouren verder op een kwalitatieve manier te blijven organiseren". ■

› www.landelijkekinderopvang.be

Landelijke Kinderopvang vzw

› U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via: www.westvlaanderenwerkt.be

Case: Kinderopvang in het bedrijf

2XL :"Onze bedrijfscrèche draagt bij tot de open familiale sfeer"

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

Het aantal West-Vlaamse ondernemingen dat zelf kinderopvang organiseert voor hun personeel is dun gezaaid. Logistiek bedrijf 2XL uit Zeebrugge is zo'n witte raaf en biedt met 'Pimpampoeltjes' iedere werkdag opvang voor maximum 22 kinderen (van 0 tot 3 jaar) aan zijn 100 medewerkers.

Hoeveel West-Vlaamse (commerciële) bedrijven (we laten de social profit sector hier nu even buiten beschouwing) organiseren kinderopvang voor hun werknemers...? Blijkbaar weet niemand dat precies, ook Kind & Gezin niet. West-Vlaanderen Werkt zocht intensief en vond één actor. 2XL nv uit Zeebrugge is een familiebedrijf opgericht einde 1999 door ondernemer Jean Van den Poel. De onderneming is actief in transport en logistiek met als specialisatie het vervoer van goederen van en naar het Verenigd Koninkrijk. De firma beheert in Zeebrugge een indrukwekkend gebouwencomplex en telt in ons land een 100-tal medewerkers.

HR-manager Marie France Van den Poel: "In 2006 openden wij nieuwe gebouwen in Baron de Maerelaan te Zeebrugge met zowel magazijnen als bureaus. Daarin creëerden we op de 4e verdieping, in een ruimte van circa 200 m², ook een eigen kinderkribbe voor onze medewerkers. Deze vangt enkel kinderen (van 0 tot 3 jaar) van onze personeelsleden op en staat ook in voor vakantieopvang tot de leeftijd van 12 jaar.

Deze realisatie was één van de grote dromen van bedrijfsleider Jean Van den Poel. De uitbating gebeurt helemaal in eigen beheer via eigen middelen en zonder subsidies. De bedrijfscrèche die we 'Pimpampoeltjes' hebben gedoopt, is wel erkend door Kind en Gezin en voldoet aan alle vereisten qua veiligheid, hygiëne en andere vigerende normen. Deze erkenning laat ook toe om een fiscaal attest af te leveren aan de medewerkers die gebruikmaken van de bedrijfscrèche. Onze capaciteit ligt op maximum 22 kinderen. Momenteel zijn 8 vaste kindjes ingeschreven, de meeste deeltijds. Gedurende de schoolvakanties klimt dat op tot 15 kindjes."

Tewerkstelling?

Marie France Van den Poel: "Onze crèche draait op 1 fulltime kinderverzorgster die opereert onder de verantwoordelijkheid van de personeelsdienst van 2XL. Collega's van de personeelsdienst wiens namen bekend zijn bij Kind en Gezin, helpen bij piekmomenten (zoals eten geven) en tijdens de schoolvakanties. We doen soms ook een beroep op jobstudenten."

Waarom biedt 2XL deze service aan zijn medewerkers?

Marie France Van den Poel: "We tellen veel jonge medewerkers. 75% van hen is beneden de 30 jaar. De creatie van een evenwicht tussen het private en het professionele leven van onze medewerkers is de basis van een goed gevoel in het bedrijf. En gelukkige medewerkers zijn voor 2XL heel belangrijk.

Door de kribbe is de familiale en open spirit van 2XL nog meer voelbaar.

De bedrijfscrèche neemt de zorg weg bij onze medewerkers om kinderopvang te vinden en bespaart hen geloop en stress 's morgens en 's avonds. De betrokken ouders hebben hun kinderen dichtbij en dat biedt een vertrouwensgevoel. Ze kunnen hun kind(eren) op de middag een bezoekje brengen, zelf medicatie toedienen en de moeders kunnen desgewenst verder borstvoeding geven. De opvang tijdens de schoolvakanties is voor hen ook een zorg minder. Dit alles is een win-winsituatie voor het bedrijf en zijn werknemers." ■

› www.2XL.be

› U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via: www.westvlaanderenwerkt.be

"West-Vlaanderen is de koploper in aanbod aan kinderopvang"

Dany Depreitere

Interview met mevrouw Dany Depreitere
Voorzitter UnieKO vzw

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

Het aanbod aan zelfstandige kinderopvang is in Vlaanderen op 20 jaar tijd meer dan vertienvoudigd, met West-Vlaanderen als koploper. De subcategorie van de zelfstandige onthaalouders daarentegen kalft gestadig af. Nogal wat initiatieven ervaren de toenemende overheidsregulering als verstikkend terwijl ook de rentabiliteit van de opvangondernemers precair is.
Dat blijkt uit een interview met **Dany Depreitere**, voorzitter van UnieKO, de erkende beroepsvereniging voor de zelfstandigen in de kinderopvang.

UnieKO vzw vertegenwoordigt zowel de zelfstandige groepsopvang (= kinderdagverblijven) als de alleenwerkende onthaalouders in Vlaanderen en Brussel. In beide categorieën zijn er voorzieningen die dagopvang of buitenschoolse opvang aanbieden of zelfs beide samen. De spelers binnen de groepsopvang opereren onder diverse juridische vormen zoals vzw, bvba, cvba, vof en eenmanszaak. De meeste kinderdagverblijven zijn echter georganiseerd als feitelijke vereniging van samenwerkende zelfstandigen. UnieKO telt momenteel 628 leden waarvan 210 West-Vlaamse actoren.

Wat is het marktaandeel van de zelfstandige kinderopvang binnen het totale aanbod aan kinderopvang in Vlaanderen?

Dany Depreitere: "Wanneer we de cijfers bekijken van de voorschoolse kinderdagverblijven, namelijk de dagopvang tot 3 jaar, zien we een 400-tal erkende en gesubsidieerde kinderdagverblijven (21%) ten overstaan van 1.500 zelfstandige initiatieven. Anders is het wanneer we de cijfers van de individuele opvang bekijken: circa 7.000 onthaalouders zijn aangesloten bij een erkende en gesubsidieerde dienst terwijl we maar 1.000 zelfstandige onthaalouders tellen.

West-Vlaanderen beschikte vorig jaar over in totaal 23.101 plaatsen (zowel dagopvang als buitenschoolse opvang) waarvan 9.049 plaatsen (39%) in zelfstandige initiatieven.

De meerderheid van de private initiatiefnemers in West-Vlaanderen heeft één vestiging maar er is ook een substantiële groep met een tweede of zelfs meerdere kinderdagverblijven. De reden waarom men eerder meerdere kleine initiatieven opricht dan één groot kinderdagverblijf moeten we deels zoeken bij de regelgeving, want kleine vestigingen werden sinds 2000 ietwat financieel ondersteund. Het voorzichtig groeien van een initiatief vermindert ook het bedrijfsrisico.
Kleine kinderdagverblijven kennen ook bij de ouders een groot succes. Het is een nieuwe vorm van kinderopvang, namelijk niet bij de onthaalouder thuis en ook niet in een grote instelling, maar wel een tussenvorm."

Zijn private initiatieven voor kinderopvang voldoende leefbaar en rendabel?

Dany Depreitere: "Vroeger was er geen subsidiëring voor de zelfstandige voorzieningen. Om de kwaliteitsstandaard in de opvang te realiseren, bespaarden de zelfstandigen op hun eigen inkomen en statuut. Dat was een slechte zaak omdat men geen sociale rechten kon opbouwen. Wij willen dat iedere opvangbegeleider minstens een volwaardig statuut heeft in kinderopvang en een inkomen hoger dan het leefloon. Kinderopvang betekent veel werkuren, vaak tot 60 uren per week. Veel initiatiefnemers hebben dat ervoor over, maar omgerekend komen ze amper uit de kosten. Ze starten deze job vanuit een groot sociaal engagement, met een hart voor kinderen. Het financiële plaatje komt pas op de tweede plaats. Het laatste decennium is de regelgeving zo sterk verruimd dat het enerzijds verstikkend werkt en anderzijds financieel onhoudbaar wordt. Investeren in kwaliteit is belangrijk maar kan men alles aan de ouders blijven doorrekenen? De personeelskost, de brandveiligheid, toegangsbeveiliging, voedselveiligheid, enz. Bovendien worden mensen die vanuit eigen middelen kinderopvangplaatsen inrichten, die zorgen dat ouders kunnen uit werken gaan en dus een grote maatschappelijke nood lenigen, nog extra belast, ook door sommige gemeenten. Dat werkt ontradend. Je bent zelfstandig maar je kan niet ondernemen. Je bent sociaal maar wordt zo niet aanzien. De mensen zijn het stilaan beu."

Weinig starters

Neemt de vraag naar kinderopvang in West-Vlaanderen nog toe?

Dany Depreitere: "West-Vlaanderen is in vergelijking met andere provincies reeds goed voorzien qua opvangplaatsen. Er zijn nog starters maar zeer weinig. Iedere regio is anders en de vraag fluctueert in de tijd. Kinderopvang moet zich vooral snel kunnen aanpassen aan de wisselende plaatselijke vraag. In de centrumsteden zijn er kinderdagverblijven die tijdelijk met wachtlijsten moeten werken.
Wat buitenschoolse opvang betreft ligt de zaak moeilijker.
De vraag naar opvang is vaak zeer

groot, maar is eveneens zeer divers. Buitenschoolse opvang creëren betekent een grote investering. Huisvesting en personeel zijn tijdens de schoolweek slechts gedeeltelijk nodig omdat de bezetting zeer sterk varieert. Dit betekent dat je kosten wel gekend zijn maar de inkomsten zeer variëren.

Veel zelfstandigen organiseren buitenschoolse opvang als aanvulling bij de dagopvang. Dat is een dienstverlening die de ouders appreciëren want op die manier kunnen kinderen tot 12 jaar in dezelfde opvang blijven. We zien echter een **terugval** in dit soort aanbod binnen de zelfstandige buitenschoolse opvang. Naast het financiële plaatje is de regelgeving in onze sector té strikt wat maximum aantal plaatsen betreft. Dit in tegenstelling tot de erkende initiatieven buitenschoolse opvang waar meer flexibiliteit in de bezetting is toegestaan."

Neemt het aanbod aan private kinderopvang in West-Vlaanderen nog substantieel toe?

Dany Depreitere: "Het aanbod aan zelfstandige kinderopvang is in Vlaanderen in 20 jaar tijd meer dan vertienvoudigd: van 120 in 1990 naar 1.600 vandaag! West-Vlaanderen is en blijft de koploper in dit aanbod. Door het constante tekort aan opvangplaatsen en ook de vraag naar flexibele opvang namen velen het initiatief om kinderopvang uit de grond te stampen. Meestal waren dit kleinere initiatieven, 2 of 3 onthaalouders die samen een groepsopvang installeerden.

Anderzijds zien we jaar na jaar een terugval onder de zelfstandige onthaalouders, van meer dan 2.000 naar 1.000. In een bevraging van UnieKO gaf meer dan 44% van de onthaalouders aan binnen 5 jaar te zullen stoppen. Een slecht perspectief!

Transitie

Wat zijn de knelpunten en uitdagingen voor de sector in de komende jaren?

Dany Depreitere: "De Vlaamse overheid keurde een decreet kinderopvang baby's en peuters goed en is volop in de ontwikkeling van de uitvoeringsbesluiten. De doelstellingen zijn duidelijk: men wil een duurzaam, stabiel opvangaanbod met voldoende ruimte voor het ondernemerschap mogelijk maken, binnen een leefbaar en organisatorisch duidelijk kader. Het grootste knelpunt zal hier waarschijnlijk het budgettaire plaatje zijn. Er komt een financieel groeipad met hopelijk veel aandacht voor de zwakste schakel in de kinderopvang, namelijk de zelfstandige sector. De sector komt in een transitie naar een nieuwe, nog onbekende toekomst. Zullen er middelen genoeg zijn om alle kinderopvanginitiatieven mee te nemen in de nieuwe situatie? Zullen mensen zich nog willen of kunnen aanpassen wanneer dit financiële consequenties met zich meebrengt? Ik geloof in de kracht van het sociale engagement van de (meestal) vrouw die een kinderopvang opricht met een visie, die eigen gezin en arbeid kan combineren. Wanneer kinderopvang voor iedere ouder betaalbaar is en voor iedere voorziening leefbaar wordt, dan zullen diversiteit, kwaliteit en flexibiliteit de toon zetten." ■

UNIEKO
VVPK Trefco

› www.unieko.be.be

› U kunt dit artikel lezen op tablet en downloaden via: www.westvlaanderenwerkt.be

foto: © Anja Rupe

Dankzij SD Worx blijven bedrijven verder groeien

Zo stond het ergens in een interview met Chantal Zwanenberg, HR-manager bij Westlease. *'Met SD Worx hebben we een betrouwbare partner die ervoor zorgt dat de payroll vlot verwerkt wordt en waarbij we via opleidingen bijblijven op sociaaljuridisch, HR- en verloningsvlak. SD Worx hielp ons ook bij sleutelmomenten in de groeifase van het bedrijf toen we strategisch moesten nadenken om de juiste structuur te vinden, te implementeren en zocht mee welke mensen en profielen we nodig hadden om dit waar te maken.'*

In deze enkele zinnen staat het volledige plaatje van wat de hedendaagse samenwerking tussen een vooruitstrevend sociaal secretariaat en een al even vooruitstrevend bedrijf anno 2012 kan zijn, moet zijn.

Correcte loonberekening blijft basis

'De *basis van een goed personeelsbeleid is en blijft een goede, juiste en correcte loonberekening*', weet **Steven Deruwe, regionaal business-manager KMO in West-Vlaanderen**. 'Dat moet in orde zijn. De overvloed aan nieuwe, niet altijd onmiddellijk duidelijke maatregelen, vereist ook dat er duidelijk en pragmatisch moet verteld worden hoe de vork aan de steel zit. Met Proxy, de specifieke dienstverlening die SD Worx aanbiedt aan kmo's, doen we dat zeker, maar we gaan nog een stuk verder. We denken mee met het bedrijf op korte, middellange en langere termijn. Zo bekijken we samen met de bedrijfsleider of er alternatieven zijn voor een ontslag wanneer het orderboekje tijdelijk minder goed gevuld is. Op middellange manier optimaliseren we de loonkost zodat deze niet stijgt of zelfs daalt voor de werkgever, terwijl de werknemer er netto meer aan overhoudt. En Chantal verwees in het interview al naar wat SD Worx kan betekenen op lange termijn: hoe zetten we het bedrijf op de rails om de uitdagingen van morgen aan te gaan: welke profielen en welke mensen hebben we daarvoor nodig en wat moeten we doen om die mensen te vinden?

Proactief meedenken

'Om proactief te kunnen meedenken is het nodig mentaal zeer dicht bij de klant te staan', vervolgt **Dorien Meire, kmo-kantoordirecteur in Brugge**. 'We zijn de vertrouwenspersonen van de zaakvoerder. We bezorgen hem documentatie rond personeelsbeleid op zijn maat omdat we weten wat hij net op dat moment nodig heeft. Het is ook daarom dat SD Worx meer

Dorien Meire

Steven Deruwe

sdworx
Result driven HR

decentraal gaan werken is. Er zijn nu eenmaal regionale verschillen op de markt en het is beter deze verschillen met mensen uit die regio aan te pakken. Er heerst nu een crisisgevoel bij de mensen en de ondernemers, dat is waar, maar tegelijkertijd is het o zo moeilijk om nog goede mensen te vinden, dat hoeven we niemand te vertellen. Als deze crisis voorbij is, zal de 'war for talent' meer dan ooit oplaaien. Een bedrijf zoals Westlease anticipeert daar nu al op door tegen de crisis in 'te zwemmen' en zich commercieel te wapenen. Ook al is de koek tijdelijk kleiner, zeggen ze daar, dan nog willen we een groter deel van die koek. Het woord 'crisis' willen ze daar niet horen. SD Worx huldigt dezelfde optimistische visie en blijft innoveren en mensen aanwerven om de meer dan 40.000 klanten nog beter te kunnen bijstaan.'

Johan Van Duyse

Info

SD Worx Brugge
Gistelsesteenweg 294 bus 203
8200 Brugge
T 050 28 94 00
E kmo.brugge@sdworx.com

SD Worx Kortrijk
Kennedypark 33
8500 Kortrijk
T 056 52 99 00
E kmo.kortrijk@sdworx.com

www.sdworxworks.be

Kinderopvang in de praktijk

Het leidinggevend team achter de drie vestigingen van De Kikker: Stefanie Versluys, Ann Seys, en Jana Versluys (eigen foto)

Jan Bart Van In • Publicatieverantwoordelijke West-Vlaanderen Werkt

De meeste private kinderopvanginitiatieven in West-Vlaanderen spitsen zich toe op één vestiging op één locatie. De Kikker uit Brugge en Zeebrugge is ambitieuzer en opent in oktober 2012 een derde vestiging in Lissewege om tegemoet te komen aan de grote vraag.

Ann Seys (44) uit de kustgemeente Heistis zaakvoerder van de kindercrèches De Kikker, via een eenmanszaak. Ann is kinderverzorgster van opleiding en was een aantal jaren actief als zelfstandige onthaalmoeder. Daarna was zij tewerkgesteld in de sector van de gesubsidieerde kinderopvang. Zelf is Ann ook moeder van vijf kinderen en ook al twee maal een fiere oma.

In **januari 2006** startte ze met haar oudste dochter **Stefanie Versluys** de eerste vestiging van De Kikker in de Heistlaan in Zeebrugge.

Ondertussen werkt ook de tweede dochter **Jana** mee in deze 'mini-keten' van Brugse kindercrèches.

Ann Seys: "Ik kon mij niet echt vinden in de visie van initiatief voor gesubsidieerde kinderopvang waarvoor ik werkte en ik had voldoende ervaring opgebouwd om zelf een mini-crèche te beginnen.

De Kikker 1 had bij de opening een opvangcapaciteit van 14 kinderen. Drie jaar later zijn we verhuisd naar een groter pand waar we onze capaciteit konden optrekken tot 25 kinderen.

Het uitgangspunt van De Kikker is het aanbieden van hoogwaardige kinderopvang, waarbij de persoonlijke benadering centraal staat.

Met als basis het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Ieder kind is uniek en wordt in zijn eigen belevingswereld aangemoedigd. Ook het stimuleren van hun zelfstandigheids- en verantwoordelijkheidsgevoel staat centraal in onze pedagogische werking.

Wij hebben onlangs geïnvesteerd in een snoezelruimte.

'Snoezelen' heeft als doel zowel ontspannend te werken als activiteit uit te lokken bij het kind."

Wat was de aanleiding voor de opening van een tweede vestiging?

Ann Seys: "De grote vraag was naar kinderopvang. We vonden in Zeebrugge geen geschikt pand voor een tweede vestiging en daarom zijn we uitgeweken naar Brugge. Na lang zoeken vonden we in Sint-Michiels Brugge een geschikte locatie en kregen we daar een tweede erkenning als kinderdagverblijf. De Kikker 2 opende in 2008 haar deuren met een opvangcapaciteit van opnieuw 25 kinderen."

Wat is voor een kindercrèche de zwaarste kostenfactor?

Ann Seys: "De lonen van de medewerkers. We moeten daarbij aan zoveel eisen voldoen van Kind en Gezin dat het vaak financieel moeilijk is.

Ons team is al vrij uitgebreid en telt momenteel 9 kinderverzorgenden, één opvoedster, één verpleegster, één kleuterjuf, een logistieke hulp, een administratieve hulp, een klusjesman en een animator.

Het is niet altijd makkelijk om de juiste mensen te vinden, maar momenteel hebben we een fantastisch team.

Onze medewerkers volgen jaarlijks bijscholing over allerhande thema's."

Is er een grote vraag naar kinderopvang bij De Kikker? Werken jullie met wachtlijsten?

Ann Seys: "Wij kunnen de vraag naar kinderopvang niet volgen, er zijn immers zoveel plaatsen te kort. Wij werken momenteel met een wachtlijst want alle plaatsen zijn volzet tot 2014. Wij zouden in beide vestigingen graag uitbreiden maar dat kan niet want er zijn geen inkomensgerelateerde (IKG) plaatsen meer te verkrijgen.

Daarom openen we binnenkort De Kikker 3 in de site van de oude Kazerne te Lissewege met een capaciteit van 21 plaatsen. We zijn evenwel genoodzaakt om daar te werken met een vaste dagprijs. Wij hopen in de toekomst ook voor De Kikker 3 IKG-plaatsen toegewezen te krijgen van de Vlaamse overheid want wij willen een laagdrempelige opvang zijn."

Wat is de grootste uitdaging voor de sector van de private kinderopvang?

Ann: "Dat alle kinderen recht hebben op betaalbare kinderopvang. Dat kan door alle ouders toe te laten tot het IKG-systeem. En ook dat de overheid de zelfstandige sector financieel steunt. ■

› www.kinderdagverblijfdekikker.be

PORT OF ZEEBRUGGE

ZEEBRUGGE
EEN NETWERK
VOOR EUROPA

- 2,2 miljoen TEU containerverkeer
- 13,1miljoen ton roroverkeer
- 1,8 miljoen nieuwe wagens
- 1 miljoen vrachtwagens
- 20 dagelijkse verbindingen met het V.K., Scandinavië en Zuid-Europa
- uitstekende distributiemogelijkheden o.a. in de Maritieme Logistieke Zone (MLZ)

www.portofzeebrugge.be

©luchtfotografie henderyckx - d.neyts/vhc - h.snijkers/la comapnia

Geen nazomer voor de West-Vlaamse economie

Analyse van het verloop van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen[1]

Sabine Traen

Sabine Traen • stafmedewerker POM West-Vlaanderen

Net als in de vorige conjunctuurnota's evolueren de diverse sociaaleconomische indicatoren ook nu wisselvallig tot ongunstig. Ondanks enkele positieve signalen is er nog geen sprake van een duidelijke heropleving van de West-Vlaamse conjunctuur.

Eerst het goede nieuws. De brutowaarden van de **synthetische conjunctuurcurve** voor West-Vlaanderen vertonen voor de derde maand op rij een verbetering waardoor de daling van de afgevlakte curve wordt afgezwakt. Het is afwachten of deze trend zich verder zal zetten. Met uitzondering van de afgevlakte curve van de **industrie**, die constant (status quo) verloopt sinds november 2011, vertonen de overige deelcurven (handel, dienstensector en bouwsector) een dalende trend. De brutowaarden (blauwe lijn) van de handel en de dienstverlening aan bedrijven kennen daarentegen een stijgende trend. Ook hier is het afwachten of deze tendens zich verder zal zetten en zal leiden tot een ombuiging van de afgevlakte curve in een volgende kwartaal.

Arbeidsmarkt

De indicatoren voor de West-Vlaamse **arbeidsmarkt** evolueerden voornamelijk ongunstig in de eerste helft van 2012. Na een lichte afname in januari werden de toenames op jaarbasis elke maand groter zodat in de eerste helft van 2012 de **totale werkloosheid** 0,8% hoger lag dan in dezelfde periode in 2011. Deze toename kan volledig worden toegeschreven aan de mannelijke werklozen. In juli 2012 daalde het aantal werklozen opnieuw lichtjes met 0,7% op jaarbasis. Hierbij stippen we aan dat de evoluties op jaarbasis, vanaf januari 2012 negatief worden vertekend door de tragere uitschrijving van uitzendkrachten[2].

Figuur 1
Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

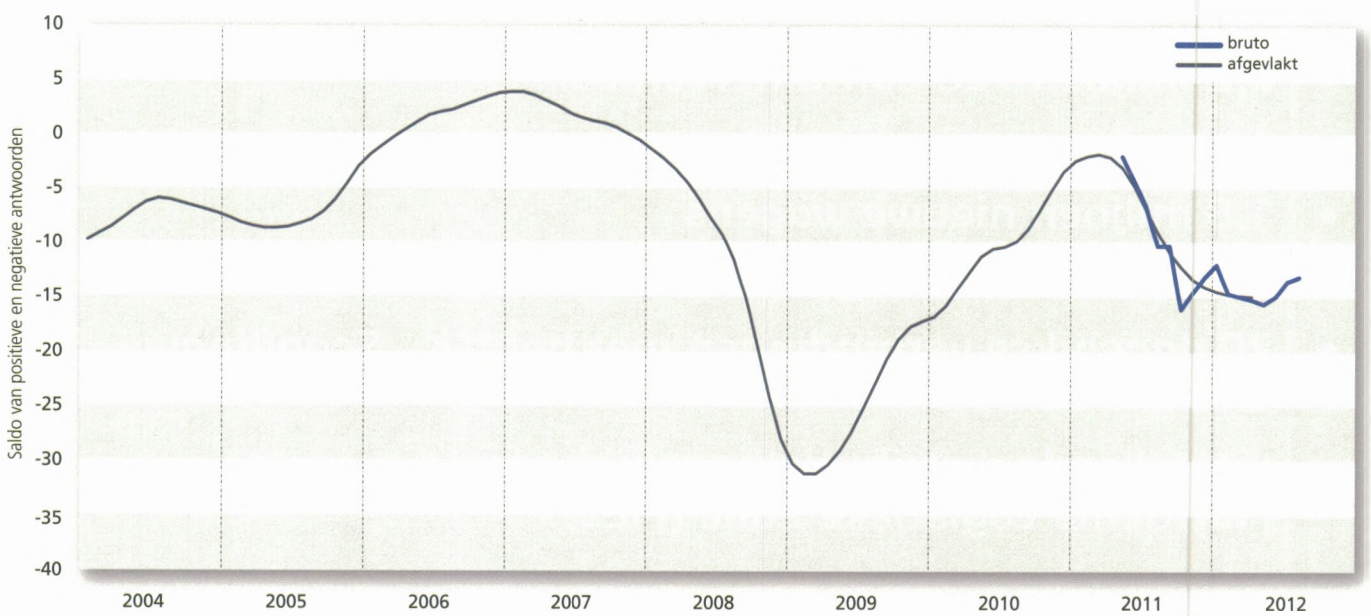

BRON: NBB, verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Met een toename van 6,7% op jaarbasis steeg het aantal **jeugdwerklozen** in de eerste zes maanden van 2012 sterker dan het totale aantal werklozen, waardoor ook het aandeel jeugdwerklozen in deze periode toenam. In juli 2012 daalde het aantal jeugdwerklozen met 7,4% op jaarbasis. Het aantal **oudere** werklozen daalt op jaarbasis onafgebroken sinds februari 2011. Dat is zeker een positief fenomeen. In de eerste zeven maanden van 2012 lag hun aantal 4,5% lager dan in dezelfde periode in 2011. Hierdoor daalde ook hun aandeel in het totale aantal werklozen.

Na een lichte toename op jaarbasis in januari 2012 daalde het aantal **ontvangen vacatures** sterk in de daaropvolgende maanden. In de eerste zeven maanden van 2012 daalde het aantal ontvangen vacatures met 15,0% op jaarbasis. Ook het aantal **openstaande vacatures** kende een terugval, zij het minder sterk dan bij het aantal ontvangen vacatures (-7,8% op jaarbasis). Een toenemend aantal niet-werkende werkzoekenden en een dalend aantal openstaande werkaanbiedingen leidt tot licht afnemende **arbeidsmarktkrapte**. In vergelijking met voorgaande jaren, kunnen we de krapte op de arbeidsmarkt echter nog altijd historisch hoog noemen.

Andere indicatoren van het producentenvertrouwen tonen vooral een ongunstige evolutie. Door afnames van de **omzet** en de **uitvoer** in maart en april bleef de omzetstijging in de eerste vier maanden van 2012 beperkt tot 1,5% op jaarbasis en daalde de nominale waarde van de uitvoer in dezelfde periode met 0,8% op jaarbasis. Ook de exportquote kende in deze periode een afname. Na een uitschieter in januari bleven de toenames op jaarbasis nadien beperkt zodat de **investeringen** in de eerste vier maanden van 2012 stegen met 10,1% in vergelijking met de eerste vier maanden van 2011. Ondanks afnames in januari en mei steeg de **tijdelijke werkloosheid** in West-Vlaanderen in de eerste helft van 2012 met 10,1% op jaarbasis. De toename was het grootst in het tweede kwartaal (+14,1% ten opzichte van +7,9% in het eerste kwartaal). In het tweede kwartaal van 2012 daalde het aantal **starters** met 6,6% op jaarbasis; in het eerste kwartaal was er nog een toename met 9,9% op jaarbasis. Hierdoor lag het totale aantal starters in de eerste helft van 2012 toch nog 2,4% hoger dan in de eerste helft van 2011. In juli 2012 werden 52 **faillissementen** opgetekend; dit zijn er evenveel als in juli 2011. Het aantal **verloren gegane jobs** als gevolg van deze faillissementen lag evenwel 62,3% lager. In de eerste helft van 2012 waren in totaal 422 faillissementen of 3,2% meer op jaarbasis. Als gevolg hiervan gingen 685 jobs verloren; dit is 28,5% meer op jaarbasis.

Bouwactiviteit boomt

De indicatoren die het consumentenvertrouwen weerspiegelen evolueerden zowel positief als negatief. Met uitzondering van februari was er in de eerste vier maanden van 2012 telkens meer dan een **verdubbeling** van het aantal **vergunde nieuwbouwwoningen** in vergelijking met de overeenkomstige maanden van 2011. Na een afname van het aantal **vergunde renovatiewoningen** in januari 2012 werden in februari, maart en april toenames genoteerd. Voor de eerste vier maanden van 2012 betekent dit een totale toename van 4,2% op jaarbasis. In het eerste kwartaal van 2012 steeg de **omzet van de kleinhandel** in West-Vlaanderen met 5,5% in vergelijking met het eerste kwartaal van 2011. In april 2012 was er echter een afname met 3,2% op jaarbasis. In de eerste helft van 2012 liep het aantal **inschrijvingen van nieuwe personenwagens** met 19,9% terug in vergelijking met de eerste zes maanden van 2011. In juli 2012 werden 8,9% minder nieuwe personenwagens ingeschreven in vergelijking met juli 2011 en 21,7% minder dan in juli van het vorige salonjaar 2010. ■

1 Opmaak augustus 2012

2 Voordien werden werkzoekenden die als uitzendkracht aan de slag gingen onmiddellijk uitgeschreven, vanaf 2012 verdwijnen ze pas uit de werkzoekendencijfers wanneer ze op de laatste dag van de maand minstens 10 dagen als uitzendkracht gewerkt hebben. Het effect van de tragere uitschrijving manifesteert zich uitgesproken bij de jongeren (en de mannen) omdat zij oververtegenwoordigd zijn bij de uitzendkrachten. Uit een simulatie van het Vlaamse werkloosheidscijfer volgens de oude werkwijze blijkt dat het aantal werklozen in juli 2012 met slechts 1,0% op jaarbasis stijgt in plaats van met 1,4%. Trekken we deze lijn door voor West-Vlaanderen, dan betekent dit dat de afname van het aantal werklozen in juli 2012 volgens de oude methodologie groter is dan de -0,7% op jaarbasis die nu werd opgetekend.

- De volledige analyse kunt u terugvinden op de website : www.pomwvl.be
- Meer info:
  Afdeling Data, Studie en Advies
  sabine.traen@west-vlaanderen.be of
  050 40 33 56

West-Vlaanderen Ontcijferd: sociaaleconomisch profiel van de provincie, editie 2012

Deze jaarlijkse publicatie biedt uitgebreide data en informatie over de sociaaleconomische toestand van de provincie West-Vlaanderen in 2011, dit aan de hand van kaarten, figuren en tabellen.

Auteur: POM West-Vlaanderen
Uitgave: POM West-Vlaanderen, 2012

- Te downloaden op de site van de POM West-Vlaanderen of via www.kennisplatformeconomie.be

Belgen ondernemen 154 miljoen daguitstapjes per jaar!

Alle Belgen samen gingen in de periode april 2011-maart 2012 maar liefst 154 miljoen keer op daguitstap. Gemiddeld gaf elke excursionist per uitstapje ongeveer 24 euro uit. Dagtoerisme van de Belgen is dus goed voor een bestedingsvolume van 3,7 miljard euro per jaar.

Wetende dat voor veel plaatsen en regio's in België het dagtoerisme de belangrijkste vorm van toerisme is, mogen we besluiten dat het dagtoerisme voor een stevige injectie zorgt in de lokale of regionale economie.
Belgen ondernemen hun uitstapjes vooral in eigen land (143 miljoen uitstapjes). De grootste trekpleisters zijn de Kust, de Antwerpse Kempen en steden met Brussel, Antwerpen, Luik, Gent en Brugge op kop. De meeste buitenlandse uitstapjes gaan richting grensregio's in Nederland en Frankrijk.

Openluchtrecreatie met vooral wandelen en fietsen is de belangrijkste activiteit bij daguitstapjes. Op de tweede plaats komt het winkelen voor zijn plezier of funshoppen. Dit vindt vaker plaats in binnensteden dan in shopping centers zoals Wijnegem of Waasland of outlet centers zoals Maasmechelen Village.

In mindere mate zijn daguitstapjes gelinkt aan culturele activiteiten, het bezoeken van bezienswaardigheden, het bijwonen van een evenement of het bezoeken van een attractie. Maar ook in deze gevallen spreken we snel over zeer grote aantallen. Bijvoorbeeld: evenementen trekken ongeveer 20 miljoen dagbezoekers aan!

Al deze informatie komt van de **WES-dagrecreatiemonitor**. Dit is een permanent onderzoek van WES naar de daguitstapjes van de Belgen met de bedoeling inzicht te verkrijgen in het aantal excursionisten, hun bestemming, het gebruikte transportmiddel, hun profiel, wat deze bezoekers overhaalt tot een bezoek en hun economisch belang. De WES-dagrecreatiemonitor laat toe de marktpositie te evalueren van de verschillende spelers binnen een snel evoluerende vrijetijdsmarkt.

› Voor meer informatie, contacteer Rik De Keyser, rik.dekeyser@wes.be, 050 36 71 02

Publieksonderzoek Europalia.Brasil

Europalia is een toonaangevend internationaal festival dat om de twee jaar zijn aandacht vestigt op een land en zijn cultureel erfgoed. Europalia streeft er telkens naar het volledige culturele aanbod van het gastland in de verf te zetten. Er wordt aandacht besteed aan schatten uit het verleden en het heden in de meest diverse kunstdisciplines. In 2011 stond Europalia volledig in het teken van Brazilië. Na Rusland en China is dit het derde BRIC-land dat Europalia voorstelt. Europalia.brasil omvatte een rijk gestoffeerd programma met tentoonstellingen, concerten, dans, theater, literatuur, film en nog veel meer.

WES voerde in opdracht van Europalia International vzw een publieksonderzoek uit bij de drie hoofdtentoonstellingen van Europalia.brasil, namelijk Brazil.Brasil, Art in Brazil en Indios no Brasil. Aan de hand van dit onderzoek willen we nagaan wie de bezoeker is en welke impact dit artistiek evenement heeft, vooral op economisch en toeristisch vlak.

› Voor meer informatie, contacteer Anne Verhaeghe, anne.verhaeghe@wes.be, 050 36 71 42

WES en MOP buigen zich over het hart van Kortrijk

Het centrum van Kortrijk onderging de laatste jaren een sterke gedaanteverwisseling met de opening van het winkelcomplex K in Kortrijk. 'K' werkt door zijn ligging in het centrum kernversterkend, dit in tegenstelling tot grote winkelcentra in de rand die een leegzuiging van de stad kunnen veroorzaken. Aan het project werden flankerende maatregelen gekoppeld zoals de oprichting van nv Pandenfonds, dit is een publiek-private samenwerking tussen het autonoom gemeentebedrijf Stadsontwikkeling Kortrijk en Foruminvest, de exploitant van het shopping center K in Kortrijk. Pandenfonds nv realiseert vernieuwingsprojecten in een straal van 300 m rond 'K'. Deze projecten moeten de omgeving versterken. Ondanks de ligging nabij de hoofdingang van het winkelcentrum kampen enkele winkelstraten met leegstand.
Pandenfonds nv nam **WES en MOPurbandesign** uit Oostende onder de arm om deze leegstand structureel aan te pakken. De kernvragen hierbij zijn:

- hoe kan deze buurt worden opgewaardeerd?
- hoe kan de leegstand worden verminderd?
- wat is de (her)bestemming van de verschillende pleinen, straten en panden?
- hoe kan de kruisbestuiving tussen het historische en commerciële Kortrijk worden versterkt?
- hoe kunnen de bezoekersstromen worden geoptimaliseerd zodat ook de winkels naast K worden bezocht?

Bovenstaande vragen worden vanuit een multidisciplinaire invalshoek bekeken. De klemtoon ligt hierbij op het aspect **vastgoed**, aangezien dit ook het werkterrein is van nv Pandenfonds.

Wenst u meer informatie over een mogelijke aanpak in uw stad of gemeente?
Contacteer Pascal Steeland,
pascal.steeland@wes.be, 050 36 71 47

Herinrichting van de bedrijventerreinen Lion d'Or en Wijngaardveld in Aalst

Werken aan het economisch en sociaal klimaat op een bedrijventerrein is van groot belang voor bedrijven, werknemers en de omgeving. Een optimaal economisch en sociaal klimaat komt er niet zomaar. Een herinrichting en samenwerking tussen de bedrijven is hiervoor noodzakelijk, naast een goed contact met de stad.
In opdracht van de stad Aalst voert WES een voortrajectstudie uit rond de mogelijke acties in het kader van de herinrichting en beheer van de bedrijventerreinen Wijngaardveld en Lion d'Or. In een eerste fase worden de bedrijventerreinen doorgelicht. We hebben hierbij aandacht voor verkeerskundige aspecten (ontsluiting, bewegwijzering, ...), de beeldkwaliteit, de ruimtelijke inpassing, de netheid en veiligheid, het afvalbeleid, ...
Aanvullend wordt via een onlinebevraging ook geluisterd naar de mening van de bedrijven over al deze aspecten en wordt er gepeild naar eventuele samenwerkingsopportuniteiten.
Op basis van deze screening en bevraging zal WES in zijn rapport een aantal concrete acties voorstellen. Deze acties liggen allemaal in de lijn van verduurzaming van het bedrijventerrein op economisch, ecologisch en sociaal gebied.

Voor meer informatie, contacteer Pascal Steeland,
pascal.steeland@wes.be, 050 36 71 47

ONDERNEMEN. HET ZIT IN ONS.

Ondernemen zit in ons. Van kindsbeen af. Geen wonder: we groeiden op in West-Vlaanderen, een provincie die steeds vooruit wil. Die innoveert en investeert in kennis. En die elke ondernemer groeikansen biedt door een gunstig bedrijfsklimaat te creëren. Een regio met unieke troeven zoals een uitmuntende infrastructuur en een ligging in hartje Europa.

KORTOM: West-Vlaanderen, een provincie gemaakt voor en door ondernemers, groot en klein.

www.west-vlaanderen.be
0800 20 021

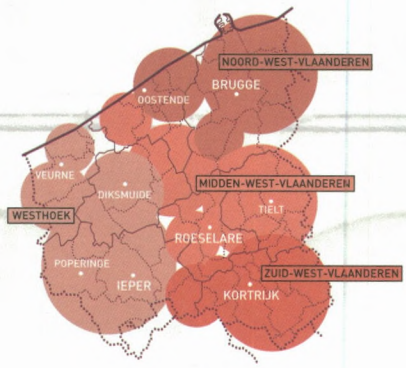

Danielle Van Hoecke
anno 2009: ingenieur

Viktor Verhelst
anno 2009: logistiek manager

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Ondernemen. Het zit in ons.

In deze rubriek stellen we telkens enkele titels uit de collectie van de WES-bibliotheek voor. Meestal hebben de publicaties iets te maken met het dossiernummer, maar ook andere boeken of artikelen die u niet mag missen komen aan bod.

Het kind in Vlaanderen 2011

Deze jaarlijkse publicatie van Kind en Gezin bevat gegevens over de leefsituatie en het welzijn van jonge kinderen. Het rapport bevat onder meer gegevens over het geboortecijfer, de kinderwens, het aandeel kinderen dat opgroeit in een kansarm gezin, het gebruik van kinderopvang, het aantal gemelde kinderen voor kindermishandeling.

Auteur: Kind en Gezin
Uitgave: Kind en Gezin, 2012
Te downloaden op de site van Kind en Gezin of via www.kennisplatformeconomie.be

How's life?: measuring well-being

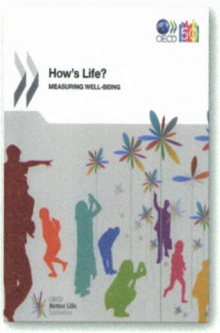

De combinatie arbeid, gezin en zorg is een moeilijke oefening en bepaalt mee het welzijn van gezinnen. In deze OESO-publicatie wordt hieraan een afzonderlijk hoofdstuk gewijd. Indicatoren over tijdsbesteding, afspraken binnen het gezin, hoe de overheid ondersteuning kan bieden, wordt voor negenentwintig OESO-landen met elkaar vergeleken.

Auteur: OESO
Uitgave: OESO, 2011
ISBN 978-92-64-11161-5

Informele zorg in Vlaanderen

Onder informele zorg wordt vooral de zorg voor langdurige zieke, gehandicapte of bejaarde familieleden, kennissen of buren verstaan. In dit rapport wordt echter ook gepeild naar de opvang van kleine kinderen uit de buurt, kennissenkring of familie.

Auteurs: Vanderleyden Lieve en Dirk Moons
Uitgave: Studiedienst van de Vlaamse regering, 2010
Reeks: SVR-Rapport, 2010/3
Te downloaden op de site van de Studiedienst van de Vlaamse regering of via www.kennisplatformeconomie.be

Nieuwsgierig naar meer?

Onze volledige catalogus vindt u op www.kennisplatformeconomie.be

Zoeken via trefwoorden **'Kinderopvang' en 'Arbeid-Gezin-zorg' bieden u de mogelijkheid om ook andere boeken en artikels** hierover te vinden.

U kunt de boeken en artikels ter plaatse raadplegen in de bibliotheek. Contacteer hiervoor Brigitte Declerck via **bibliotheek@wes.be** of **050 36 71 08**.

Noden bij werknemers aan bedrijfsgerelateerde kinderopvang: ontwikkeling van een meetinstrument voor bedrijven of instellingen

Gespot op de site van Kind en Gezin. In deze publicatie wordt verslag uitgebracht van een proefenquête in een drietal instellingen en bedrijven naar de noden en wensen van werknemers i.v.m. diverse formules van bedrijfsgerelateerde kinderopvang. Dit met als doel een vragenlijst op punt te stellen die nadien in verschillende werkomgevingen kan gebruikt worden.

Auteurs: Karlien Vanpée en Georges Hedebouw
Rapport opgemaakt door HIVA in opdracht van Kind en Gezin, 2001
Te downloaden op de site van Kind en Gezin of via www.kennisplatformeconomie.be

Coöperatieve antwoorden op maatschappelijke uitdagingen

Dit rapport verkent coöperatieve, bedrijfseconomische antwoorden op maatschappelijke uitdagingen in de specifieke domeinen van kinderopvang, zorg, huisvesting en duurzame energie. Het gaat meer bepaald over ondernemen dat gericht is op de creatie van meerdere waarden, waarbij maximalisatie en continuïteit van gebruikswaarde centraal staan, niet maximalisatie van financiële aandeelhouders of eigenaarswaarde.

Auteurs: Caroline Gijselinckx, Astrid Coates en Pauline Deneffe
Uitgave: HIVA-KU Leuven, 2011
ISBN 978-90-5550477-0
Te downloaden op de site van HIVA of via www.kennisplatformeconomie.be

Kinderopvang en de fiscus: Het kind van de rekening

Stefaan KINDT • zaakvoerder ALASKA KORTRIJK - IEPER
Peter HACKE • zaakvoerder ALASKA BRUGGE

Stefaan Kindt

Peter Hacke

Kinderen en fiscaliteit. Ze snappen er allicht zelf niks van - het is al een kluwen voor ons volwassenen - maar het hebben van kinderen heeft naast de logische menselijke en financiële gevolgen ook heel wat fiscaal-gunstige gevolgen. Daardoor worden financiële kosten (zoals kinderopvang) draaglijker. Bedoeling van de overheid is uiteraard de verjonging van de bevolking te stimuleren. Dat men daar niet echt in slaagt, is een ander onderwerp.

De fiscale beloning vanwege de overheid uit zich op twee vlakken.

1. De belastingvrije som

Het hebben van kinderen as such geeft aanleiding tot een niet te versmaden invloed op de belastingvrije som waar iedere Belg bij zijn jaarlijkse belastingaanslag recht op heeft. Voor een belastbaar inkomen van meer dan € 25.270 (cijfers voor het inkomstenjaar 2012) bedraagt de belastingvrije som € 6.800. Kinderen zorgen ervoor dat die som aanzienlijk verhoogt : 1 kind: plus €1.440, 2 kinderen: plus € 3.720, 3 kinderen: plus € 8.320 en 4 kinderen: plus € 13.480.

Voor ieder kind daar nog eens bovenop: plus € 5.150.

Kinderen jonger dan 3 jaar genieten een surplus van € 540 (indien voor dat kind geen opvangkosten worden afgetrokken, zie verder).

Deze verhogingen worden geteld bij de belastingvrije som van de belastingplichtige die het hoogste belastbare inkomen heeft.

Een voorbeeld :

Een gehuwd koppel met twee kinderen waarvan beide partners een betaalde job buitenshuis uitoefenen. De man heeft een belastbaar inkomen van € 40 000, de vrouw van € 35.000. Beiden genieten van een belastingvrije som van € 6.800. De belastingvrije som van de man wordt dan nog eens verhoogd met € 3.720.

Voor een kind dat op 1 januari van het aanslagjaar jonger dan 3 jaar was, moet evenwel de keuze worden gemaakt tussen de verhoging van de belastingvrije som met € 540 en de aftrek van kinderopvangkosten voor dat ene kind.

De uitgaven moeten betaald zijn als

	man	vrouw
Gezamenlijk belastbaar inkomen	40.000	35.000
Aftrek belastingvrije som	6.800	6.800
Verhoging aftrek belastingvrije som kinderen (2)	3.720	
Aangepast gezamenlijk belastbaar inkomen	29.480	28.200

Om die verhoging te bekomen, moet het kind "ten laste" zijn. In normale gezinssituaties zijn kinderen soms ten laste. Voor de fiscus moeten ze dat altijd zijn.

Kinderen ten laste zijn de kinderen van de belastingplichtige, de kinderen van zijn echtgeno(o)t(e) of van zijn wettelijk of feitelijk samenwonende partner. De kinderen mogen geen eigen bestaansmiddelen hebben en moeten vóór hun meerderjarigheid in het gezin zijn opgenomen. Al deze voorwaarden moeten vervuld zijn op 1/1 van het aanslagjaar. Bevallen op nieuwjaarsdag kan dan misschien wel een extra speciale gebeurtenis zijn, maar het kan ook een aardige € kosten.

2. Opvangkosten

Kinderopvang wordt ook fiscaal gestimuleerd. Per oppasdag kan per kind **€ 11,20** worden afgetrokken, ook al duurde de opvang bijvoorbeeld maar één uur. De bedragen komen in aftrek van het belastbaar inkomen van beide partners. De aftrek gebeurt in verhouding tot de beide inkomens.

vergoeding van kinderoppas in de **Europese Economische Ruimte (EER)**, buiten de normale lesuren van de school. Schoolexcursies, bos- en sneeuwklassen catalogeren dus niet als opvangkosten.

Onder kinderopvang wordt verstaan:

- de opvang van kinderen die geen onderwijs volgen (0 tot 3 jaar);
- oppas van kinderen vóór aanvang van de lessen en na de normale lesuren (met inbegrip van de oppas in de studie), gedurende de middagpauze, op woensdagnamiddag en op vrije dagen;
- de opvang van kinderen tijdens weekends en vakanties (met inbegrip van vakantiekampen van jeugdbeweging, gemeentelijke speelpleinwerking, sportkampen en diverse stages op het vlak van sport, wetenschap, taal, cultuur, enz.);
- de opvang van kinderen in internaten.

De werkelijke leeftijd van de kinderen moet **minder zijn dan 12 jaar**. Kosten gemaakt na de 12e verjaardag komen niet meer in aanmerking.

De kinderen moeten ook fiscaal ten laste zijn (zie hierboven).

De belastingplichtigen die de aftrek claimen, moeten beroepsinkomsten genieten. Werkloosheidsuitkeringen, pensioenen of vervangingsinkomsten komen daarbij ook in aanmerking.

De uitgaven voor kinderopvang moeten betaald zijn aan:

- ofwel instellingen of opvangvoorzieningen die erkend, gesubsidieerd of gecontroleerd zijn door 'Kind en Gezin' (K&G) of door haar zusterorganisaties in de overige gemeenschappen of door de lokale openbare besturen (bijvoorbeeld gemeente) of besturen van gemeenschappen en gewesten. Of, vanaf aangiftejaar 2009, erkend zijn door buitenlandse openbare instellingen gevestigd in een andere lidstaat van de EER;
- ofwel zelfstandige opvanggezinnen of kinderdagverblijven die onder toezicht staan van K&G en co, of vanaf aangiftejaar 2009, van een buitenlandse openbare instelling gevestigd in de EER;
- ofwel scholen, vanaf aangiftejaar 2009, gevestigd in de EER of instellingen en opvangvoorzieningen die verbonden zijn met de school of de inrichtende macht.

Voor de oppas georganiseerd door **scholen** (en ermee verbonden instellingen en opvangvoorzieningen) gelden geen specifieke voorwaarden inzake erkenning, subsidie, controle of toezicht.
Vakantieactiviteiten ressorteren ook onder de noemer "kinderopvang" als ze maar worden georganiseerd door erkende instellingen of scholen.

Tot slot : is **een attest** verplicht ? Gelukkig niet. Bewijs van betaling van de kosten kan ook geleverd worden aan de hand van andere stukken zoals bankuittreksels. Bemerk dat de kosten in het betrokken jaar werkelijk moeten zijn betaald. Op 31 december niet betaalde kostennota's van kinderopvang komen dus niet in aanmerking.

Conclusie : België mag dan wel gekend zijn als het land met de - bijna - zwaarste belastingdruk ter wereld, kinderen worden des te grager gezien door de fiscus. Het zijn immers toekomstige belastingplichtigen... ■

Colofon

De artikelen in West-Vlaanderen Werkt zijn niet noodzakelijk de weergave van officiële standpunten van WES. Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Reproductie van of verwijzing naar één van de artikelen mag uitsluitend met correcte vermelding van auteur en bron én mits het bezorgen van een kopie aan de redactie.

Beschermcomité
prof. em. dr. Olivier Vanneste, eregouverneur
Dirk De fauw, Guido Decorte, Bart Naeyaert, Gunter Pertry, Marleen Titeca-Decraene, Patrick Van Gheluwe,
leden van de deputatie

Redactiecomité
Voorzitter: prof. dr. Norbert Vanhove
Rik De Keyser, Tanja Termote, Lieselot Denorme, Brigitte Declerck, Pascal Steeland, Lode Vanden Bussche

Coördinatie en eindredactie
Jan Bart Van In

Verantwoordelijke uitgever
Norbert Vanhove
Krakkestraat 3, 8200 St.-Andries (Brugge)

Advertentiewerving
Johan Bisschop
tel. 050 36 71 18 - fax 050 36 31 86
e-mail: johan.bisschop@wes.be

Oplage: 4.600 exemplaren

Redactie
WES vzw
Baron Ruzettelaan 33
8310 Brugge-Assebroek
tel. 050 36 71 36
fax 050 36 31 86
BTW BE 0408 382 668
E-mail: redactie@wes.be
www.westvlaanderenwerkt.be

Opmaak: WES
Foto cover: Anja Pupe
Druk: Vanden Broele, Brugge

MIX Paper from responsible sources FSC® C003371

Lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers

ISSN=1374-6235

'West-Vlaanderen Werkt'

West-Vlaanderen Werkt is een uitgave van WES vzw.
In elk nummer brengen wij:

- sociaaleconomisch nieuws met speciale aandacht voor West-Vlaanderen;
- wetenschappelijk onderbouwde artikelen en actuele informatie voor privaat en publiek management.

Abonnement

Een jaarabonnement 2012 is gratis.
Het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt' verschijnt viermaal per jaar.
Registreren kan via de website van WES: www.wes.be

Wet op de privacy van 8/12/1992

'West-Vlaanderen Werkt' wordt u gratis toegestuurd door WES vzw. Indien uw gegevens onjuist zijn of indien u het tijdschrift niet meer wenst te ontvangen, neem dan contact met de redactie. WES deelt uw persoonlijke gegevens niet mee aan derden.

Andere WES-publicaties

Meerwaardeneconomie

'Zonder vooroordelen' - getuigenissen van West-Vlaamse organisaties over het werken met kansengroepen, 2007, 48 blz., gratis publicatie.

Regionale economie

(Ver)ken uw grens. Onderzoek naar de grensoverschrijdende bezoekersstromen in de Euregio Scheldemond, 2007, 35 blz.

Reeks Facetten van West-Vlaanderen

59 Transvisite: grensoverschrijdende koop- en bezoekersstromen tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk, 2012, 40 blz., € 30,00
58 Demografische veranderingen en uitdagingen voor de West-Vlaamse regio's, 2011, 120 blz., € 30,00
57 Economische betekenis van het agrocomplex in West-Vlaanderen, 2009, 78 blz., € 30,00
56 Logistieke poort West-Vlaanderen, 2008, 82 blz., € 25,00
55 Koopstromen in kaart, 2007, 102 blz., € 25,00
54 Duurzame kwaliteit voor bedrijventerreinen, 2006, 64 blz., € 25,00
53 De migratie van West-Vlaamse jongeren: migratiemotieven en de gevolgen hiervan op de West-Vlaamse arbeidsmarkt en knelpuntberoepen, 2005, 47 blz., € 20,00
52 Strategisch plan voor de haven van Brugge-Zeebrugge, 2005, 64 blz., € 20,00

De betalende publicaties zijn btw inbegrepen, exclusief portkosten

*De volledige lijst van alle publicaties vindt u op **www.wes.be/publicaties** of kunt u aanvragen via **info@wes.be** of telefonisch via **050 36 67 70** Ook terug te vinden op **www.kennisplatformeconomie.be***

Personeelsbeleid **voor de kmo**

Of het nu over loonberekeningen of personeelsadministratie, advies over uw loonpositionering of personeelsbeleid gaat, bij SD Worx bent u aan het juiste adres. Onze regionale kantoren in Brugge en Kortrijk leveren een persoonlijke service op maat van uw kmo.

→ Gistelsesteenweg 294, bus 203 - 8200 Brugge - tel. 050 28 94 00 - www.sdworx.be/kmo/brugge
President Kennedypark 33 - 8500 Kortrijk - tel. 056 52 99 00 - www.sdworx.be/kmo/kortrijk

proxy
SD Worx voor de kmo

sdworx

/ barst je bedrijf uit zijn voegen?

/ Op zoek naar bedrijfsvastgoed in jouw streek?

Ontdek ons ruim aanbod op turner-dewaele.be

/ experts in bedrijfsvastgoed

dewaele groep

kantorennetwerk in oost-en west-vlaanderen

www.turner-dewaele.be